

कृषि (विकास) पार्श्वचित्र

२०७६

प्रस्तुतकर्ता
सूर्य प्रसाद नेपाल
स्वतन्त्र परामर्शदाता
काठमाण्डौ, फोन: ९८४९५०२५०८

कृतज्ञता ज्ञापन

यो कृषिको पार्श्वचित्र लाई व्यवस्थित रूपमा लिपिबद्ध गर्ने कार्यमा धेरै व्यक्तिहरुको सहयोग नभएको भए सफल हुने थिएन । तसर्थ सर्वप्रथम उपलब्ध तथ्यांकहरुको विश्लेषण तथा संस्करण गरी यो पार्श्वचित्र लिपिबद्ध गर्ने अवसर मलाई प्रदान गर्नु भएकोमा भेरी नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री चन्द्र प्रकाश घर्ती ज्यू र निमित्त प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री दल बहादुर घर्ती ज्यूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यसैगरी तथ्यांक शंकलन लगायत एकिकृत तथ्यांक उपलब्ध गराई दिई यो पार्श्वचित्र तयार गर्ने कार्यमाको चुस्त व्यवस्थापन गरिदिनु भएकोमा भेरी नगरपालिकाका कृषि संयोजक श्री यज्ञ बहादुर अधिकारी ज्यू तथा संयोजनकारी भूमिका निर्वाह गरिदिनु भएकोमा स्थानीय गै.स.स पाहाडि क्षेत्र विकास अभियानको कार्यक्रम संयोजक श्री गगनसिंह ठगुन्ना ज्यूलाई पनि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

यो पार्श्वचित्र तयारीका लागि आवश्यक परेका तथ्यांक शंकलनका लागि सोधिएका विषयमा जानकारी प्रदान गर्न आफ्नो अमूल्य योगदान दिनुहुने सबै जन निर्वाचित प्रतिनिधि ज्यूहरु लगायत सम्बन्धित विषयगत निकायका कर्मचारीहरु तथा अन्य विविध समूहको प्रतिनिधित्व गर्नु हुने महानुभावहरु र आम कृषहरुलाई विविध सूचनाहरु उपलब्ध गराई पार्श्वचित्र तयारीलाई सहज बनाई दिनुहुने सरोकारवालाहरुलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

सूर्य प्रसाद नेपाल

स्वतंत्र परामर्शदाता

काठमान्डौं

भेरी नगरपालिकाको नक्सा

१) भेरी नगरपालिका

कृषि पार्श्वचित्र एक भलक

सि.नं.	विवरण		
१	प्रदेश	कर्णली	
२	जिल्ला	जाजरकोट	
३	स्थानीय तह	भेरी नगरपालिका	
४	अध्ययन गरिएको बर्ष	२०७५	
५	प्रदेशको		
	● जनसंख्या	१७९८००	
	● खाद्यान्न उत्पादको अनुपातमा पन्याप्तता	२५४२८ मे.टन अपुग	
६	जिल्लाको		
	● जनसंख्या	१७०१०६	
	● खाद्यान्न उत्पादको अनुपातमा पन्याप्तता		
७	भेरी नगरपालिकाको		
	● जनसंख्या (२०७४को सर्भे)	३८७७६	
	● घरधुरी संख्या	७६२६	
	● जम्मा क्षेत्रफल	२१९.७७ बर्ग कि.मि.(२१९७७ हेक्टर)	
८	नगपालिका क्षेत्रको बालि हरुको एक भलक		
	● खेति योग्य क्षेत्रफल	४८३८ हेक्टर (२२ प्रतिसत)	
	● खेति गरिएको क्षेत्रफल	२७५५.८२ हेक्टर(१२.५१ प्रतिसत)	उत्पादन मे.टन मा
	● घान खेती गरिएको क्षेत्रफल	६९६.४८ हेक्टर	१२८२.५५
	● गहुँ खेती गरिएको क्षेत्रफल	१९४९.५८ हेक्टर	१९९१.०१
	● मकै खेती गरिएको क्षेत्रफल	१७७६.२७ हेक्टर	३९०७.७९
	● जौ खेती गरिएको क्षेत्रफल	२१.८० हेक्टर	२१.७४
	● कोदो खेती गरिएको क्षेत्रफल	२६ हेक्टर	५७.२०
	● दलहन खेती गरिएको क्षेत्रफल (मसुरो, चना, मास, भटमास, गहत)	२२४.८०	२५४.८७
	● तेलहन खेती गरिएको क्षेत्रफल (तोरी)	७४	७३.६०
	● अन्य नगदेबाली लगाईएको क्षेत्रफल (बदाम र अलैची)	२८	२३.९०

	<ul style="list-style-type: none"> ● तरकारी खेती गरिएको क्षेत्रफल 	२८.८०	४२०.०५
	<ul style="list-style-type: none"> ● फलफूल खेती गरिएको क्षेत्रफल 	१९.०५	४१.९१
	<ul style="list-style-type: none"> ● सिंचित क्षेत्रफल 	१७७१	
	<ul style="list-style-type: none"> ● वर्षेभरी सिंचित क्षेत्रफल 	२७४ हेक्टर	
	<ul style="list-style-type: none"> ● मौसमी रुपमा सिंचित क्षेत्रफल 	१४९७ हेक्टर	
९	भेरी नगरपालिकाको उत्पादन तथा आपूर्ति अनुपात		
	<ul style="list-style-type: none"> ● वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन (२०७४को सर्भे) 	७२६०.२९ मे.टन	
	<ul style="list-style-type: none"> ● वार्षिक खाद्यान्नको आवश्यकता 	८७२४.६० मे.टन	
	<ul style="list-style-type: none"> ● खाद्यान्न उत्पादको अनुपातमा पन्याप्तता 	१४६४.३१ (वार्षिक न्युन)	

भूमिका:

नेपालको संविधान २०७२ कार्यान्वयनका शिलशिलामा प्राय सबै तप्काका जनप्रतिनिधिहरूले अबको बाटो जनताको सम्बृद्धिको पाटो भनी जनसमक्ष बाचा गरेका छन् र ७५३ वटै स्थानीय निकायहरूको गठन भैसकेको छ। स्थानीय निकायलाई संविधानले प्रदान गरेका विभिन्न २२ अधिकारमध्ये (अनुसूचि ८) अधिकार नं २,१०,१५ र १८ ले जनताको सम्बृद्धिलाई बढी जोड दिएको छ।

नेपालको संविधानले आ-आफ्नो अधिकार क्षेत्र सहित संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहका सरकार रहने गरी राज्यको पुनरसंचना गरे अनुकुल तीनै तहका सरकारहरूको व्यवस्था भै कार्यान्वयनका चरणमा भए अनुरूप ७५३ स्थानीय तह मध्ये भी नगरपालिका एक हो। स्थानीय तहको एकल तथा प्रदेश संगको साझा गरी अनुसूचि ८ र ९ मा राज्य शक्तीको प्रयोग गर्ने गरी व्यवस्था भएको छ।

नेपालको संविधानको सफल कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारले लिएको **“समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली”** को सोचलाई साकार पार्न सबैतहका सरकारहरूले जनताको समृद्धिको यात्रा खेतबारीबाट सुरु गर्नु जरुरी छ।

नेपालका खेत बारीहरू उत्पादनका साधनहरू हुन्। ६८ प्रतिशत नेपालको जीविकोपार्जको स्रोत कृषि हो र नेपालको कूल गाहसत उत्पादनको ४६ प्रतिशत कृषिमा निर्भर छ। तर पनि खाद्यान्न विदेशबाट आयात गर्नु पर्ने अवस्था छ। यसको कारण किसानहरूले उन्नत बीऊ, नया प्रविधि तथा बजार सम्मको पहुँच नपाउँदा गाउँघरमा आर्थिक उदासिनता छाएको अवस्था एकातिर छ भने अर्को तिर यसैका कारण आय आर्जनको अवसरका लागि शहरतिरको बसाईसराई बढ्दो क्रममा छ। तसर्थ भरी नगरपालिका यस तर्फ सचेत भै आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने प्रकारका उत्पादनका प्रकृयाहरूमा किसानलाई सहजिकरण गर्दै उनिहरूको उत्पादनको बजार संजाल निर्माण तथा विकासमा केन्द्रित हुनेछ।

आत्म निर्भरता समृद्धिको यात्रामा प्रगतिको सूचक हो। तसर्थ यस यो नगरपालिका स्थानीय बासिन्दालाई लामो समय सम्म स्रोत साधनले सम्पन्न गरिबहरू भएको अवस्थाबाट बाहिर ल्याउन स्थानीय स्तरमा हुन सक्ने आयात प्रतिस्थापन गर्ने प्रकारका उत्पादनहरूको पहिचान र विकासमा लागी पर्नु पर्ने अवस्था छ।

अरबौंको मकैको बीऊ देखि मासु सम्म विदेशबाट आयात भै त्यस्ता बस्तु नपुगेको ठाउँ छैन तर देश भित्र उत्पादन भएका बस्तु एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ पुग्न नसकेको अवस्था एकातिर छ भने देश भित्र उत्पादन हुन सक्ने बस्तुहरू विदेशबाट आयात भै जताततै पुग्ने तर बजार संजालको अभावमा स्वदेशको दुध तथा तरकारी बाटोमा फाल्ने अवस्था देशका लागि काहली लाग्दो अवस्था हो। तसर्थ यस नगरपालिकामा आर्थिक उपार्जन गर्न निर्यात योग्य वा आयात प्रतिस्थापन गर्ने बस्तु तथा सेवाहरूको उत्पादन तथा बजारिकरणमा ध्यान दिइनु पर्ने अवस्था छ।

यसै परिप्रेक्षमा आगामी दिनमा कृषिको ब्यवसायिक विकासमा जोड दिन नगरपालिका भित्रको कृषि क्षेत्रको बर्तमान अवस्थाको यर्था जानकारी आवश्यक भएको हुँदा भेरी नगरपालिकाले यो पाश्वचित्र तयार गर्ने मर्को गरेको छ।

तालिकाहरूको सूचि

तालिका १: वडागत जनसंख्या बिबरण

तालिका २: घरपरिवारको औषत आकार र लैङ्गिक अनुपात

तालिका ३: उमेर समूह अनुसार जनसंख्या बिबरण (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार)

तालिका ४: तहगत रूपमा शैक्षिक अवस्था (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार):

तालिका ५: पर्यटकीयस्थल, तालतलैया तथा ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलहरूको विवरण

तालिका ६: भू-उपयोगको बिस्तृत बिबरण

तालिका ७ स्वस्थ संस्थाहरूको बिबरण

तालिका ८ वाली ढाकेको क्षेत्रफल तथा उत्पादन विवरण

तालिका ९: जमीनको प्रकार र उपयोग

तालिका १०: बजार केन्द्रहरू:

तालिका ११: कृषि सामाग्री (मल, बीऊ तथा उपकरण) आपूर्तिकर्ताहरूको बिबरण

तालिका १२:: संकलन केन्द्रको बिबरण

तालिका १३: रष्टिक स्टोर:

तालिका १४: ऋण प्रदान गर्ने बैंक, बित्तीइ संस्था तथा सहकारी हरुको बिबरण

तालिका १५: पकेट / ब्लक क्षेत्र (प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तरगत)

तालिका १६ अन्य पकेट क्षेत्रको बिबरण (प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तरगत)

तालिका १७ धान बालिको बिबरण

तालिका १८: मकै बालिको बिबरण

तालिका १९ गहुँ बालिको बिबरण

तालिका २०.जौ बालिको बिबरण

तालिका २१ कोदो बालिको बिबरण

तालिका २२ खद्यान्नको बार्षिक उत्पादन बिबरण

तालिका २३ मुसुरो बालिको बिबरण

- तालिका २४ चना बालिको बिबरण
- तालिका २५: मास बालिको बिबरण
- तालिका २६: भटमास बालिको बिबरण
- तालिका २७: गहत बालिको बिबरण
- तालिका २८ मौरी पालनको बिबरण
- तालिका २९: बदाम खेतिको बिबरण
- तालिका ३०: तेलहन बाली तोरीको उत्पादन बिबरण
- तालिका ३१: अलैचि खेतिको बिबरण
- तालिका ३२: तरकारी खेतीको बिबरण
- तालिका ३३: फलफूल खेतीको बिबरण

बिषयसूचि

Contents

कृतज्ञता ज्ञापन.....	2
भेरी नगरपालिकाको नक्सा.....	3
कृषि पार्श्वचित्र एक भूलक.....	4
भूमिका:.....	6
तालिकाहरूको सूचि.....	7
विषयसूचि.....	9
खण्ड १: भेरी नगरपालिकाको परिचय (संक्षिप्त विवरण).....	11
१.१ परिचय.....	11
१.२ भौगोलिक अवस्था.....	11
१.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि.....	11
१.४ भेरी नगरपालिकाको सामाजिक अवस्था.....	13
१.६ जलवायु.....	18
खण्ड २: कृषि क्षेत्रको संक्षिप्त अवलोकन.....	24
२.१ नेपालमा कृषिको संक्षिप्त अवलोकन.....	24
२.२ प्रदेश तथा जिल्लाको समग्र कृषिको अवस्था.....	24
२.२.१ प्रदेश सन्दर्भ:.....	24
२.२.२ जिल्ला सन्दर्भ:.....	25
खण्ड ३: भेरी नगरपालिकाको कृषि क्षेत्र.....	26
परिच्छेद ३.१ संक्षिप्त अवलोकन.....	26
३.१.१ भेरी नगरपालिका भित्रको बालि प्रणाली.....	26
३.१.२ जमीनको प्रकार र उपयोग.....	28
३.१.२ कृषिको सेवा बजारको अवस्था.....	29
३.१.३ सीप तथा प्रविधि तथा अन्य कृषि विस्तार सेवा प्रदायकहरूको विवरण.....	31
३.१.४ कृषिमा ऋण तथा अनुदान प्रदान गर्ने संघ संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू:.....	31
३.१.५ प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तरगत पकेट क्षेत्रको विवरण:.....	33
३.२ नगरपालिका भित्रको बर्तमान उत्पादन.....	35
३.२.१ अन्न बालि उत्पादनको विवरण.....	35
३.३ भेरी नगरपालिकाकोमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र नगरपालिकाको उत्पादन सन्तुलन.....	42
३.३.२ दलहन बालि उत्पादनको विवरण.....	42

३.३.३ अन्य उच्च मूल्यका नगदे बालि तथा व्यवसायहरुको विवरण	48
अनुसूचिहरु	56
अनुसूचि १: सन्दर्भ सामाग्रीहरु.....	56
अनुसूचि २: स्रोत ब्यक्ती तथा अनुभविक कृषहरुको विवरण: :.....	56
अनुसूचि ३: कृषि समूहको विवरण	57
अनुसूचि ४: आ.व.२०७४/२०७५को कृषि कार्यक्रम	65

खण्ड १: भेरी नगरपालिकाको परिचय (संक्षिप्त विवरण)

१.१ परिचय

नेपालको वर्तमान संघिय संरचना अनुसार तिन वटा तहहरू मध्ये राज्यको सबैभन्दा तल्लो तह अर्थात ७५३ वटा स्थानिय तहहरूमध्ये कर्णाली प्रदेश अन्तरगत पहाडी जिल्ला जाजरकोटको ७ वटा पालिकाको ३ वटा नगरपालिका मध्येको एक नगरपालिका हो भेरी नगरपालिका। जिल्ला सदरमुकाम खलंगा सहित साविकको चार वटा गाविसहरू (खलंगा, पुन्मा, भुर र जगतिपुर) लाई समेटेर यो नगरपालिकाको निर्माण भएको छ। जनसंख्या, भौतिक पूर्वाधार विकास संगै नागरिकको जीवनस्तरको समेत मुल्यांकन गरि साविकका गाउँविकास समितिहरूलाई नगरपालिकाको रूपमा विकास गर्ने नेपाल सरकारको निति अनुरूप भेरी नगरपालिका वि.सं. २०७२ साल असोज १ गते स्थापना भएको सुन्दर पहाडी जिल्ला जाजरकोटको सदरमुकाम समेत समेटिएको नगरपालिका हो।

३ वटा नगरपालिका र ४ वटा गाउँपालिका सहित ७ वटा स्थानिय तह रहेको जाजरकोटको सबैभन्दा पहिले घोषणा भइ अन्य स्थानिय तहभन्दा केही विकसित समेत मानिन्छ यो नगरपालिका। साविकका खलंगा, पुन्मा, भुर र जगतिपुर गा. वि. स. लाई मिलाएर तात्कालिन भेरीमालिका नगरपालिका नामाकरण गरिएको हो। यस नगरपालिकामा १३ वटा वडाहरू रहेका छन् भने हाल यस नगरपालिकाको नाम भेरी नगरपालिका कायम भएको छ। २१९.७७ वर्ग कि. मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकाको केन्द्र साविक खलंगा गा वि स को कार्यालय रहेको स्थान थाप्लेचौरमा रहेको छ भने सिमाना पूर्वमा नलगाड नगरपालिका र रुकुम जिल्ला, पश्चिममा छेडागाड नगरपालिका उत्तरमा कुशे गाउँपालिका र दक्षिणमा रुकुम र सल्यान जिल्ला रहेको छ।

१.२ भौगोलिक अवस्था

समून्द्र सतहबाट ६०० मिटर उचाईको न्यानो हावापानी भएका खोच बेशी देखि लिएर २६९० मिटर उचाई भएको साविकको खलंगा गाविसको खामेलेक सम्मका हिउँदमा हिउँ पर्ने पहाडहरू भएको भौगोलिक हावापानी तथा जैविक विविधताको धनी दुर्गम पहाडी जिल्ला जाजरकोटको भेरी नगरपालिका पहाडै पहाड, भीरपाखा, जंगल, नदी, खोलानाला र छहराहरूको पनि धनि मानिन्छ। २१९.७७ वर्ग कि.मि. को क्षेत्रमा फैलिएको यस नगरपालिकाको पूर्वी सीमानामा नलगाड नगरपालिका र रुकुम जिल्ला, पश्चिममा छेडागाड नगरपालिका उत्तरमा कुशे गाउँपालिका र दक्षिणमा रुकुम र सल्यान जिल्ला रहेको छ। भौगोलिक दृष्टिले उच्च पहाड, पहाड र खोच बेशी गरी ३ भागमा बाँडिएको यस नगरपालिकामा साविकका ४ गाउँ विकास समिति, २ इलाकाहरू रहेका छन्। साविक खलंगा गाउँ विकास समिति स्थित यस जिल्लाको सदरमुकाम खलंगा बजार हालको भेरी नगरपालिका को सदरमुकाम/केन्द्र समूद्र सतहबाट १२५० मिटर उचाईमा रहेको छ।

१.३ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

जाजरकोट जिल्ला नेपालको एकिकरण हुनु भन्दा अगाडी बाइसे चौबिसे राज्य मध्येको एक राज्य भएको कुरा इतिहासमा पाईन्छ। नवौं शताब्दीको अन्ततिर नेपालमा लिच्छवीहरूको पतनपछि पश्चिम कर्णाली भेगमा (हालको जुम्ला जिल्लाको सिंजा क्षेत्रमा) खस जातिका मल्ल वंशीय राजाहरूले एक विशाल राज्यको स्थापना गरे। जसका संस्थापक राजा नागराज थिए। खस वंशका मल्ल राजाहरू नागराज, चप, चापि, काधि मल्ल, अशोक मल्ल, जितारी मल्ल, प्रताप मल्ल आदि थिए। प्रताप मल्लका छोरा नभएको कारण छोरी ज्वाइं गेला वंशका पुण्य मल्ललाई उत्तराधिकारी बनाए। पुण्य मल्ल पछि उनका छोरा पृथ्वी मल्ल राजा भए। सोहि समयमा खस

राजाको शासन गढवालदेखि त्रिशुली, गण्डकी र ताक्लादेखि तराईसम्म फैलिएको थियो । त्यसताका जाजरकोट पनि यिनीहरु कै अधिनमा रहेको थियो ।

पृथ्वीपछि गोला वंशका मल्ल खस राज्यका अन्तिम राजा बने । ई.सं. १३९३ मा जुम्लामा मेहनी वर्मा शासकको रूपमा देखा परेकोले पृथ्वी मल्लको शासनकाल त्यसपूर्व नै समाप्त भएको देखिन्छ । मल्ल राज्यको समाप्ति पछि, वृहत खस राज्य टुक्रिएर स-साना बाइसी चौबिसे राज्यको रूपमा उदय भएको पाइन्छ ।

समाल वंशावली अनुसार ईसाको चौधौं शताब्दीमा समाल परिवारका राजा बम मल्लका चार छोरा मध्ये जगति सिंहले शाके सम्वत् १३०० देखि १४५५ को आसपासमा भेरी नदीको पश्चिमी किनारस्थित जगतीपुर भन्ने स्थानलाई राजधानी बनाई जाजरकोटमा राज्य संचालन गरेको पाईन्छ । इतिहासमा जगति सिंह र जुम्लाका राजा बलिराज समकालीन भएको उल्लेख छ । इतिहास अनुसार राजा जगति सिंहको पालामा जाजरकोट राज्य जुम्लाबाट दक्षिण गंगा नदिसम्म, पश्चिममा दैलेख र पूर्वमा गण्डकी नदिसम्म फैलिएको पाईन्छ ।

जाजरकोट स-साना दर्जनौं राज्यहरु थिए भन्ने कुरा समेत केहि इतिहासकारहरुले उल्लेख गरेको पाईन्छ । जगति सिंहका सन्तानहरु बृद्धि हुदै गएपछि, अंशबण्डा स्वरुप जाजरकोट राज्यको विभाजन भई त्यसका मातहतमा सरु, कारकोटे, दामकोट, जहारी, सामीया, भियुस, खगेनकोट राज्यहरुको अस्तित्व पछिसम्म रहेको पाइन्छ । हाल पनि जगति सिंहले बनाएको दरबारको भग्नावशेष जगतीपुर गाविसमा देख्न पाइन्छ । पछि गएर राजा जगति सिंहले आफ्नो राज्य खलंगामा सारेका थिए । उनले छोरा जयसिंह ठुलो भएपछि कार्यभार जिम्मा लगाई आफु तपस्या गर्न श्री बद्री आश्रमको तपोवनतर्फ गई उतै लोप भए भन्ने भनाई छ ।

जाजरकोटको इतिहासमा राजा जगति सिंहपछि हरि शाहको नाम चर्चित छ । हरि शाह जय सिंहका अठारौं पुस्ताका सन्तान हुन् । हरि शाह गोरखाका राजा पृथ्वीनारायण शाहका समकालिन राजा भएको र बनारसमा एक आपसमा भेट भई दुवै राज्यबीच एक आर्काको विपरीत काम नगर्न श्री मणिकर्णिका घाट श्री गंगाको अर्धजलमा बसी सम्भौता गरेको उल्लेख छ । हरि शाहपछि उनका छोरा गजेन्द्र शाह राजा भए । उनले पृथ्वी नारायण शाहले कान्तिपुरका राजा जय प्रकाश मल्ललाई पराजित गरेको खुसियाली स्वरुप शंकर आचार्य मार्फत् घोडा, पगरी, दोसल्ला, कस्तुरी र असर्फी नजराना चढाएका थिए । त्यसैताका नेपालमा अर्का राजा हुंदा जाजरकोटी राजाले रु ७०१ सलामी चढाउनु पर्ने नियम बनाए । पृथ्वी नारायण शाहले पनि बाइसी चौबिसे राज्यलाई विजय गरे पनि जाजरकोटमा हमला नगर्ने कुरा पत्र मार्फत जानकारी गराएको पाइन्छ । त्यसपछि राजा गजेन्द्र शाहको छोरा इन्द्र नारायण शाह र उनीपछि उनका छोरा दीपनारायण शाह राजा भए । दीपनारायण शाहको विवाह नेपाल नरेश रणबहादुर शाहकी छोरी दुर्गा कुमारीसँग भएको थियो । सम्वत् १८८९ मा उनी दीपनारायण शाह जाजरकोटी राजा भएको पाइन्छ । त्यसपछि उनका छोरा जंगबहादुर राजा भए । यिनी राणा प्रधानमन्त्री जंगबहादुर कालीन थिए । जंगबहादुर शाहका छोरा हरि शाह राजा हुन नपाई मृत्यु भएकोले उनका छोरा नरेन्द्र विक्रम शाह राजा भए । नरेन्द्र विक्रम पछि यिनका छोरा उपेन्द्र विक्रम शाह राजा भए । उपेन्द्र विक्रम शाहपछि यिनका छोरा स्वयं प्रकाश विक्रम शाह जाजरकोटका राजा भए । यिनका समयमा लागु भएको राज्य रजौटा ऐन २०१७ अनुसार जाजरकोटी राजालाई जीवनभर जेष्ठानुक्रमले पुरुष सन्तान दरसन्तान पर्यन्त राजा उपाधि कायम रहने भयो । स्वयं प्रकाश विक्रम शाहको वि.सं. २०१८ साल माघ महिनामा मृत्यु भएपछि प्रकाश विक्रम शाह जाजरकोटी राजा भए । प्रकाश विक्रम शाहको वि.सं. २०६० साल असार महिनामा भएको मृत्युपछि, हालसम्म कसैलाई राजाको उपाधि घोषणा नगरिएको भएतापनि उनका सन्तानहरुबीच राजाको उपाधि

प्राप्त गर्न आ-आफ्नो पक्षबाट दावी भैरहेको अवस्थामा २०६३ साल वैशाख महिनामा लोकतन्त्रको पुनर्बहालीसंगै सो प्रसंग ओभेलमा परेको छ । यो माथिको सबै इतिहास मुलतः जाजरकोट सदरमुकाम खलंगा हालको भेरी नगरपालिका वरिपरिकै रहेको घटनाक्रमहरु हुन् ।

१.४ भेरी नगरपालिकाको सामाजिक अवस्था

१.४.१ जनसंख्या तथा जनघनत्व:

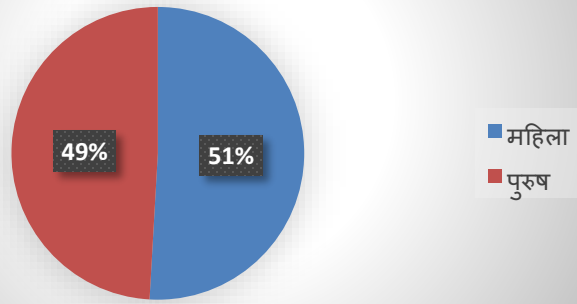
२०६८ सालको जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामम रहेका कुल परिवार संख्या ६,५९०, जनसंख्या ३३,५१५ मध्ये पुरुष १६,४५८ र महिला १७,०५७, लैंगिक अनुपात ४९:५१ छ । औषत परिवारको आकार ५.०९ जनघनत्व १५३, जना प्रतिवर्ग किलो मिटर र औषत वार्षिक जनसंख्या बृद्धिदर २.४६ प्रतिशत छ भने कृषिमा आश्रीत जनसंख्या ९४.०७ प्रतिशत छ ।

नगरपालिकाले २०७४ सालमा गरेको सर्भेक्षण अनुसार नगरपालिकाको जनसंख्य बृद्धि भएको छ । नाय सर्भे अनुसारको विवरण तल तालिका १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: वडागत जनसंख्या विवरण

क्र.स.	वडा नं	जनसंख्या २०६८				जनसंख्या २०७४			
		घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	६४५	१५९१	१६१६	३२०७	७४६	१८४१	१८७०	३७१०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	८९६	२३४६	२२७०	४६१६	१०३७	२७१४	२६२६	५३४१
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	४२२	१००४	९७७	१९८१	४८८	११६२	११३०	२२९२
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	५६०	११२८	१२५४	२३८२	६४८	१३०५	१४५१	२७५६
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	४१५	१०३९	१०५०	२०८९	४८०	१२०२	१२१५	२४१७
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०६	१२५६	१३२६	२५८२	५८५	१४५३	१५३४	२९८७
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	५७४	१६५३	१५९३	३२४६	६६४	१९१२	१८४३	३७५६
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	३७९	९४४	१०६५	२००९	४३८	१०९२	१२३२	२३२४
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३३७	९४४	९८३	१९२७	३९०	१०९२	११३७	२२३०

भेरी न.पा.को जनसंख्याको संरचना

१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	४१५	१०९६	११०१	२१९७	४८०	१२६८	१२७४	२५४२
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	५९६	१५२३	१६०६	३१२९	६९०	१७६२	१८५८	३६२०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	४६१	११२१	१२११	२३३२	५३३	१२९७	१४०१	२६९८
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	३८४	८१३	१००५	१८१८	४४४	९४१	११६३	२१०३
जम्मा		६५९०	१६४५८	१७०५७	३३५१५	७६२५	१९०४२	१९७३५	३८७७६

तालिका २: घरपरिवारको औषत आकार र लैङ्गिक अनुपात

घर परिवार संख्या		६५९०
जनसंख्य	जम्मा	३३५१५
	पुरुष	१६४५८
	महिला	१७०५७
परिवारको औषत आकार		५.०९
लैङ्गिक अनुपात		४९:५१

स्रोत: २०६८ सालको जनगणना

तालिका ३: उमेर समूह अनुसार जनसंख्या बिबरण (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार)

उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	३३५१६	१६४५८	१७०५७
०-०४	४२३७	२१७०	२०६७
०५-०९	४४२८	२१६८	२२६०
१०-१४	४९९६	२४५८	२५३८
१५-१९	३८६५	१८६४	२००१
२०-२४	३०८३	१४०८	१६७५
२५-२९	२५११	११७३	१३३८
३०-३४	१९२७	८६१	१०६६
३५-३९	१९२४	९५४	९७०
४०-४४	१६०५	७९०	८१५
४५-४९	१३१६	७०५	६११
५०-५४	१०३०	५७२	४५७
५५-५९	८०७	४१९	३८८
६०-६४	७८७	३८६	४०१
६५-६९	५०८	२५६	२५२
७०-७४	२५४	१३७	११७
५५ +	२३७	१३६	१०१

१.४.२ जातजाती तथा रितिरिवाज:

यस नगरपालिका क्षेत्री, मगर, ठकुरी, बाहुन, कामी, दमाई, सार्की, बादी, नेवार, गाइने आदि जातजातिका व्यक्तिहरुको बसोबास भएको पाईन्छ। अस्थायी रुपमा बस्ने घुमन्ते जाति राउटेहरु पनि बेलाबेलामा आई बस्ने गरेको पाईन्छ। मानव विकास सूचकाङ्कका आधारमा निकै पछाडि रहेको जाजरकोट जिल्ला ७१ औं स्थानमा पर्दछ। यस जिल्लाको औषत साक्षरता प्रतिशत ६१ रहेको छ। धेरै मानिसहरु परिवारका सदस्यहरु बिरामी भएमा धामी, भाँक्रिहरु समक्ष जाने गर्दछन् भने केही नजिकको स्वास्थ्य चौकी, उपचार केन्द्र, जिल्ला अस्पताल, चौरजहारी मीसन अस्पतालसम्म र सम्पन्न व्यक्तिहरुको मात्र नेपालगंज, काठमाडौं तथा भारतका प्रमुख शहरसम्म उपचारका लागि पहुँच देखिन्छ।

१.४.३ शैक्षिक अवस्था:

तालिका ४: तहगत रूपमा शैक्षिक अवस्था (राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार):

बिबरण		जम्मा	पुरुष	महिला
शैक्षिक तह उत्तिर्ण गरेको जनसंख्या	प्रारंभिक	४९४	२४७	२४७
	प्राथमिक (१-५)	४३०१	२३६३	१९३८
	निम्न माध्यमिक (६-८)	१५९७	९२८	६६९
	माध्यमिक -९-१०)	८१९	५३२	२८७
	प्रवेशिका वा सो सरह	३५७	२४१	११६
	प्रमाणपत्र वा सो सरह	३१५	२१९	९६
	स्नातक वा सो सरह	६८	५६	१२
	स्नातकोत्तर वा सो सरह	४	४	०
	अन्य	४	०	४
अनौपचारिक शिक्षा		११७	५३	६४
तह उल्लेख नभएको		२५	११	१४
जम्मा		८१०१	४६५४	३४४७

१.५ प्राकृतिक सम्पदा

१.५.१ पर्यटकीयस्थल, तालतलैया तथा ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलहरुः

यस नगरपालिकाको र रुकुम तथा सल्यान जिल्लाको सिमानामा बग्ने ठुलो नदी भेरी हो भने होलुखोला, राङ्सीखोला, फेराखोला जस्ता प्रमुख नदी नालाहरु छन् ।

यस नगरपालिकामा केही रमणीय दृश्यावलोकन लायकका स्थानहरु, साथै ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलहरु रहेका छन् । सो मध्ये नुवागाँउ, पोखरा, मालिका लेक, खामेलेक, जगतीपुरको वायुघट्ट, रिसाङ्ग को साङ्गा गुफा, कुदुको भुमेश्वर गुफा प्रमुख रहेका छन् । यहाँको भू-दृश्य, पर्यटकीय तथा रमणीय स्थल, लेक, ताल तथा दहको बारेमा स्थानीय निकाय, जिल्ला समन्वय समिति लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरुबाट के गर्न सकिन्छ सो को अध्ययन गरी पर्यटन विकास र नगर तथा जिल्लाका महत्वपूर्ण स्थानहरु जोड्ने मोटर बाटो, बस्तीहरुको एकिकृत विकासको लागि ठोस पहल हुनु अति आशयक देखिन्छ । भेरी नगरपालिकाका महत्वपूर्ण भू-दृश्य, पर्यटकीयस्थल, तालतलैया तथा ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलहरुको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका ५: पर्यटकीयस्थल, तालतलैया तथा ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलहरुको विवरण

पालिकाको नाम	प्राकृतिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीयस्थलको नाम	रहेको ठाउँ		उपलब्ध पूर्वाधार र सेवाहरु	नजिकको सडक देखिको दुरी (कि.मि.)
		वडा	वस्ती/ठाउँ		

भेरी न पा	नुवागाउँ	१०	नुवागाउँ	मध्य पहाडी लोकमार्ग तथा सुन्तला पकेट	०
	पोखरा	२	पोखरा	ऐतहासिक पोखरी पर्यटकिय स्थल	०
भेरी न पा	साङटा गुफा	२	बाहुनथाना	साङटा गुफा पर्यटकिय स्थल मनोरम प्राकृतिक वातावरणको माभमा साङटा खोलाको किनारमा	१
	तिनगार	९	कालेगाउँ	पर्यटकिय स्थल	१
	मालिका	१	रानागाउँ	मालिका मन्दिर	१
भे नपा	मछ्छाइना	६	भेरे	मालिका मन्दिर, मछ्छाइना भ्यु टावरको लागि डिपीआर	२
भे नपा	वायुघट्ट	११	जगतिपुर		०
भे नपा	भुमेश्वर गुफा	१३	कुदु	पर्यटकिय स्थल भेरी नदिको छेउ किनारमै रहेको र चौरजहारी मिसन हस्पिटल बाट पनि देखिने	.५

१.५.२ नदिनाला

यस नगरपालिकामा भेरी, नदि ठुलो स्थायी नदीखोला देखि स्थायी पानीका श्रोत भएका १५ भन्दा बढी नदीनाला तथा खोलाहरु रहेका छन् । यी मध्ये भेरी नदी जिल्लाको प्रमुख नदी मानिन्छ, जुन जिल्लाको पूर्व दक्षिण सिमानाबाट बगेको छ । यस नगरपालिकाका प्रायः सबै नदी खोला जिल्लाको पूर्वी, दक्षिण सीमानामा बग्ने भेरी नदीमा मिसिन्छन् । यो नदीको मुहान तिब्बतमा रहेको छ । यो नदी ठुली भेरी र सानी भेरी मिसिएर बनेको छ । जस मध्ये ठुली भेरी डोल्पाबाट जाजरकोट भएर आउँछ भने सानी भेरी रुकुमबाट जाजरकोटको रिम्नामा आएर ठुली भेरीमा मिसिएको छ । भेरी नदी अन्तमा गएर कर्णाली नदीमा गएर मिसिन्छ ।

१.६ जलवायु

उच्च पहाडी जिल्लाको रूपमा चिनिएको जाजरकोट जिल्ला मा यो भेरी नगरपालिका मध्य पहाडी क्षेत्रमा पर्दछ । पर्यावरणीय क्षेत्र तथा जलवायुको हिसावले हेर्दा पनि उच्च पहाडी, मध्य पहाडी र होचो नदीतट तथा बेंशी क्षेत्र गरी ३ भागमा विभाजन भएको हुँदा यहाँको जलवायुमा पनि सोही अनुसारको भिन्नता पाइन्छ । वार्षिक औषत वार्षिक वर्षा १८७० मि.मि., अधिकतम तापक्रम ३६ डि.से., न्यूनतम तापक्रम २ डि.से. रहेको छ ।

१.९ हावापानी

यस नगरपालिकामा अवस्थित विभिन्न डाँडाकाँडाहरुको उचाई तिनीहरुको फैलावट, भिरालोपन तथा सूर्यको प्रकाश र तापसँगको समिपताको कारणले गर्दा हावापानीमा धेरै विविधता भएको पाइन्छ । नगरपालिकाको तलतिरको भागमा उष्ण तथा उपोष्ण किसिमको हावापानी पाइन्छ भने मध्यभागमा समशितोष्ण तथा माथिल्लो भागहरुमा लेकाली किसिमको हावापानी पाइन्छ ।

क) उपोष्ण हावापानी

समुन्द्रको सतहको उचाइदेखि सबभन्दा तल्लो क्षेत्र ६१० मी. देखि १५०० मी. सम्मको क्षेत्रहरु उपोष्ण (अर्ध-उष्ण) किसिमको हावापानीको क्षेत्रभित्र पर्दछ । यो क्षेत्रमा तुलनात्मक दृष्टिकोणले घना वस्ती, उब्जाऊ जमिन, पशुपालन तथा उत्पादनमूलक वन क्षेत्र जस्तै साल र सल्लाको वन क्षेत्र पाइन्छ ।

ख) समशितोष्ण हावापानी

समुन्द्रको सतहबाट १५०० मी. देखि २५०० मी. सम्मको भू-भागमा समशितोष्ण किसिमको हावापानी पाइन्छ । करिब १५०० मी. र सोभन्दा माथिको भागमा वस्तीहरु पातलिदै गएको छ र १५०० मी. भन्दा माथिको भागमा पौष-माघ महिनातिर हिउँ पर्छ । त्यसैले त्यस्तो क्षेत्रमा खेतीयोग्य जमिन जिल्लाको दक्षिण पूर्व क्षेत्रको नदी किनारको तुलनामा कम हुन्छ भने लालीगुराँस, बाँझ, धुपी, अगेरी, चाँप, फलाँट जातका वनस्पतिहरु पाइन्छन् । जडिबुटीहरुमा चिराइतो, लोक्ता, समायो, अमला, पाखनवेद, काउलो, रिठा, टिमुर, तेजपात, भ्याउ आदि जातका वनस्पतिहरु पाइन्छन् ।

१.७ नगरपालिकाका मुख्य मुख्य उत्पादनहरु

नगरपालिका का कृषि तर्फ खाद्यान्न बालीमा मकै, गहुँ, धान, कोदो, फलफूलमा सुन्तला, कागती, ओखर, मह, बर्षे आलु हिउदे आलु, मौषमी तथा बेमौसमी तरकारी, सिमी, बोडी, भट्टमास आदि प्रमुख बालीहरु हुन् भने पशु उत्पादन तर्फ खसी, बोका र कुखुराको मासु उत्पादन, दुध तथा दुग्ध उत्पादन प्रमुख रहेको छ । दाँते ओखर, अदुवा र बेसार खेती प्रति कृषकको आकर्षण बढ्दो क्रममा छ । आय आर्जनका हिसावले महबाट उच्च आमदानी हुने गर्दछ । विभिन्न निकायहरुको सहयोग पाइरहेको हुँदा तरकारी खेतीको विस्तार पनि द्रुत गतिमा भईरहेको छ । यसैगरी उच्च पहाडी भेगमा पाइने गैह्रकाष्ठ वन पैदावर तथा अमूल्य जडिबुटीहरुको भने जाजरकोट जिल्ला धनी रहेको छ । नगरपालिका धेरै प्रकारका गैह्रकाष्ठ वन पैदावर तथा जडिबुटी पाईने अनुमान गरिए तापनि तिनीहरुको जैविक अवस्था, उपयोगिता र बजार सम्बन्धि अध्ययन नभएको हुँदा जडिबुटीहरुको जैविक अवस्थाको बारेमा पूर्ण ज्ञान र जानकारी उपलब्ध छैन । यस नगरपालिका उत्पादन तथा संकलन हुने प्रमुख गैह्रकाष्ठ वन पैदावार र जडिबुटीमा खास गरी टिमुर, चिउरी, सल्लाको खोटो, जडिबुटि तथा अन्य रहेका छन् ।

१.८ भू-उपयोग :

यस नगरपालिका भित्रको कूल क्षेत्रफलको २२ प्रतिशत मात्र खेति योग्य जमीन छ र कूल क्षेत्रफलको १२.५१ प्रतिशत तथा खेति योग्यको ५६.९६ प्रतिशतमा मात्र खेति गरिएको छ । भू-उपयोगको विस्तृत विवरण तल टेबल ६ मा दिईएको छ ।

तालिका ६: भू-उपयोगको बिस्तृत विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको जमिनको बर्गिकरण

क्र.स.	वडा नं	कूल जमिन बर्ग किलो मिटर	कूल जमिन बर्ग हेक्टर	खेति योग्य जमिनको क्षेत्रफल (हे)	खेति गरिएको जमिन (हे)			रियल स्टेटले ओगटेको क्षेत्रफल (हे)	वनजंगलले ढाकेको क्षेत्रफल (हे)	झाडी बुट्यानले ढाकेको क्षेत्रफल (हे)	अन्य (घाँस, बगर)ले ढाकेको क्षेत्रफल (हे)	ताल खोला नदीले ढाकेको क्षेत्रफल (हे)	बाटो तथा अन्य क्षेत्रले ढाकेको क्षेत्रफल (हे)
					खेत	पाखो	जम्मा						
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	२९.५१	२९५१.००	३८३.६३	५७.५४	१५३.४५	२११.००	३२.२५	१७७०.६०	२९५.१०	४४.२७	१४.७६	३२४.६१
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	४८.२३	४८२३.००	६२६.९९	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	४४.८०	२८९३.८०	५३०.५३	६२.७०	४८.२३	५७८.७६
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	३.०२	३०२.००	३६.२४	९.०६	९.०६	१८.१२	२१.१०	९०.६०	१८.१२	३.०२	३.०२	३६.२४
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	९.६०	९६०.००	९५.००	१४.४०	३८.४०	५२.८०	२८.००	२८८.००	६७.२०	९.६०	९.६०	१०५.६०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	१२.५३	१२५३.००	२५०.६०	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	२०.७५	५०१.२०	१२५.३०	१२.५३	६.२७	१३७.८३
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	१६.८२	१६८२.००	३३६.४०	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	२५.३०	९२५.१०	१८५.०२	१६.८२	८.४१	१८५.०२

७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	२४.१८	२४१८.००	६७७.०४	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	२८.७०	१३५४.०८	२७०.८२	२४.१८	३६.२७	२९०.१६
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	९.७२	९७२.००	२७२.१६	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१८.९५	५८३.२०	९७.२०	९.७२	६.८०	११६.६४
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	९.०७	९०७.००	२४०.८४	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	१६.८५	५४४.२०	९०.७०	९.९८	५.४४	१००.८६
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१९.१४	१९१४.००	५५४.१०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२०.७५	९५७.००	१९१.४०	२८.७१	३८.२८	२२९.६८
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	१५.७४	१५७४.००	४७०.२०	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२९.८०	७८७.००	१५७.४०	२३.६१	३१.४८	१७५.०३
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	१४.६४	१४६४.००	४४०.८०	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	२३.०५	५८५.६०	१६१.०४	२१.९६	१४.६४	१६२.८०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	७.५७	७५७.००	४५४.२०	०.००	३४०.६५	३४०.६५	१९.२०	२१९.५३	७५.७०	१५.१४	११.३६	८३.२७
	जम्मा	२१९.७७	२१९७७.००	४८३८.२०	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	३२९.५०	११४९९.९१	२२६५.५३	२८२.२३	२३४.५५	२५२६.४९
	प्रतिशत		१००.००	२२.०१	३.०३	९.५१	१२.५४	१.५०	५२.३३	१०.३१	१.२८	१.०७	११.५०

१.९ भौतिक पूर्वाधार

१.९.१ यातायात

एक सय सात किलोमिटर लामो छिन्चु जाजरकोट सडक खण्ड कालोपत्रे गरिएको छ, यस अन्तरगत भेरी नगरपालिकाको आलीदेखि सदरमुकाम हुँदै कालेगाउँसम्म करिब ३० किलोमिटर सडक कालोपत्रे गरिएको छ भने यस नगरपालिका अन्तरगत नेपागंज देखि खलंगा, रिम्ना सम्म दिवा तथा रात्रीकालिन बस सेवा बाह्रै महिना सुचारु छ भने २०७१ सालदेखि खलंगा हुँदै काठमान्डौँ सम्म रात्री बस सेवा सुरु भएको थियो पछि गएर रिम्ना देखि काठमान्डौँ सम्म नै रात्री बस सेवा संचालन हुँदै आइरहेको छ, कालेगाउँसम्म कालोपत्रे गरिएको छ भने कालेगाउँबाट रिम्ना सम्म कच्ची सडक छ। हिउँदयाम जाजरकोट सदरमुकाम देखि पाँचकाटिया सम्म जीप, समान ढुवानीको लागि ट्याक्टर, जाजरकोट सदरमुकाम देखि रिम्ना सम्म बस तथा समान ढुवानीको लागि ट्रक र ट्याक्टर, फेरा बजार देखि स्याउलीबजार सम्म जीप तथा समान ढुवानीको लागि ट्याक्टर चल्ने गर्दछन्। हाल भेरी नगरपालिकाको सबै वडाहरुमा सडक संजालसंग जोडि सकेका छन् तर यातायात सेवा अस्थायी प्रकृतिको रहेको छ।

१.९.२ विद्युत सेवा

जाजरकोट सदरमुकाम खलंगा हालको भेरी नगरपालिकाको केन्द्र खलंगामा साइटा जलविद्युत आयोजनाबाट विद्युत २०६७ साल असोज २१ गतेदेखि आपूर्ति हुँदै आइरहेको भएता पनि हाल केन्द्रिय विद्युत लाइन सदरमुकामसम्म जोडि सकिएको छ।

१.९.३ स्वास्थ्य संस्था

यस नगरपालिकाका बासिन्दालाई सामान्य उपचारका लागी आवश्यक स्वास्थ्य संस्थाहरु छन र जटील रोग लाग्दा सुर्खेत तथा नेपालगंज सम्म बिरामीलाई लैजान यातायातको सुविधा छ। स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण तल तालिकामा दिईएको छ।

तालिका ७ स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्था	संख्या	संस्था भएका स्थान
१	जिल्ला अस्पताल (५० शैया)	१	भेरी नगरपालिका ३ जाजरकोट
४	स्वास्थ्य चौकी	५	जगतिपुर, पुन्मा, भुर, कुदु र बाहुनथाना
५	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	१	भेरी न पा
७	आँखा उपचार केन्द्र	१	भेरी न पा

१.९.५ सञ्चार सेवा

भेरी नगरपालिका संचारमा राम्रै संगै जोडिएको छ। यो नगरपालिकाको धेरै जसो ठाउँहरुमा स्काइ, नमस्ते र एनसेलका सिमले काम गरिरहेका छन जिल्ला हुलाक १, हुलाक कार्यालय समेत रहेको छ।

१.९.६ व्यापारिक महत्वका स्थानहरु

भेरी नगरपालिकाबाट रुकुम, डोल्पा र जाने बाटोमा पर्ने भएकाले केही व्यापारिक केन्द्रहरु रहेका छन् । यस जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र जिल्ला सदरमुकाम रहेको खलङ्गा बजार हो । यहाँका अन्य व्यापारिक स्थानहरुमा रिम्ना, स्याउलीबजार, बाहुनथाना,भुर पाखरा, फेराबजार कुदु बजार नेटाबजार जगतीपुरको मटेला बजारहरु रहेका छन्। यसका अलवा नगरपालिकाका व्यापारिक बजारहरु तालिका नं १० मा प्रस्तुत गरिएको छ :

१.९.७ शंकलन केन्द्र

यस नगरपालिकाका उत्पादनहरुको बजारिकरणका लागि खुद्रा तथा थोक व्यवसायी मार्फत वार्ड नं २ र ११ मा ३ वटा शंकलन केन्द्रहरु छन् भने वार्ड नं ४ मा सहकारी बाट थोक शंकलनको कार्य भैरहेको छ । शंकलन केन्द्रहरुको विवरण तालिका १२ मा दिईएको छ ।

खण्ड २: कृषि क्षेत्रको संक्षिप्त अवलोकन

२.१ नेपालमा कृषिको संक्षिप्त अवलोकन

नेपाल कृषि प्रधान देश हो । ६६ प्रतिशत जनता कृषिमा निर्भर छन र विश्वबैंकको सन २०१७ को तथ्यांक अनुसार ७१.७४ प्रतिशत नेपालीहरु कृषि क्षेत्रमा रोजगार छन । खेति योग्य जमीन २११३७०० बर्ग कि.मि छ भने खेती गरिएको जम्मा २८.७५ प्रतिशत मात्र छ, जस्मा सिंचित क्षेत्र २९.७५ प्रतिशत मात्र छ । कूल कार्हस्त उत्पादनमा कृषिको योगदान प्रतिशतबाट हाल २८ प्रतिशत । (ने.रा.बैंक)

नेपाल कृषिको विविधतामा सम्पन्न मुलुक हो र खाद्य, आय र रोजगारीको मूल स्रोत पनि कृषिनै हो । धान, मकै कोदो जौ, फापर र आलु मुख्य उत्पादन हुँन तापनि तर पनि कृषिको व्यापक रुपमा व्यवसायिकरण हुँन नसक्दा अझै पनि निर्वाहमुखि अवस्थामै छ ।

लामु समय देखि कृषि विकासका थुप्रै योजनाहरु संचालन गरिएका भएतापनि नेपालको कृषिले गति लिन नसकेको अवस्था छ । गति लिन नसक्नुका कारणहरु सामान्यतया देहाय अनुसारका छन,

- ✚ लामु समयदेखि कृषिमा राम्रो संग आधुनिकिकरण हुन नसक्नु,
- ✚ पन्याप्त सिंचाईको अभाव,
- ✚ उत्पादनहरुको सहज वसार पसार तथा बजारिकरण हुन नसक्नु तथा भएकोमा पनि चौलियाका कारण किशान कम लाभान्वित हुँनु,
- ✚ जमीनको बढि खण्डिकरण तथा असमान वितरण,
- ✚ आवश्यक भन्दा बढि श्रमको चाप
- ✚ कृषिमा पन्याप्त अनुसन्धानको अभाव

कारणहरुले नेपालको कृषि क्षेत्र अझै पनि कम्जो छ र देश कृषि उत्पादनको निर्यातकर्ता बाट आयातकर्ता बन्न पुगेको अवस्था छ ।

कृषि क्षेत्रको सबलिकरणका नामा सरकारी तथा ग.स.स हरु तथा दातृ निकायहरुबाट पनि प्राविधिक ज्ञान मात्र दिने तर कृषिलाई एक उद्यमका रुपमा विकास गर्न व्यवसायिक ज्ञान कम दिने प्रचलन छ । अयातको अवस्था हेरी त्यसको प्रतिस्थापन गर्ने वा निर्यातको संभावना हेरी त्यस्ता बस्तुको उत्पादन बृद्धिमा किशानलाई सहजिकरण गर्ने भन्दा पनि कृषिको सेवा प्रदायकहरु जाहँ जे गरिरहेको छ त्यसैलाई निरन्तरता दिने जस्ता सस्ता र भिना वार्षिक कार्यक्रम तयारी र कार्यान्वयनमा व्याप्त रहेका छन ।

२.२ प्रदेश तथा जिल्लाको समग्र कृषिको अवस्था

२.२.१ प्रदेश सन्दर्भ:

कर्णाली प्रदेश क्षेत्रफलका हिसावले सबै भन्दा ठूलो प्रदेशहो । यसको गठन समयको जनसंख्या १७१८०० थियो । यसको कुल क्षेत्रफल २७९८४ बर्ग कि.मि हो भने खेति योग्य जमीन मध्ये ७५.५ प्रतिशतमा खेति गरिन्छ र २२.९ प्रतिशतमा मात्र सिंचाई हुन्छ । ७७.५ प्रतिशत जातालाई खाद्य आफ्नो उत्पादनले खान पुग्दैन । वार्षिक

खाद्यान्न आवश्यक ३५,२७७३ मे.टन छ, भने वार्षिक उत्पादन ३,२६,५७३ मे.टन मात्र भएको हुँदा २५,४२८ मे.टन खाद्यान्न अपुग हुन्छ ।

प्रदेश सरकारले खाद्य तथा पोषण सुरक्ष सुनिश्चित गर्न अर्ग्यानिक उत्पादनको विकास गर्न “अर्ग्यानिक उत्पादनको वृद्धि कर्णली प्रदेशको समृद्धि” भन्ने नारका साथ “एक स्थानीय तह एक नमूना कृषि फर्म” विविध कार्यक्रमहरुको रणनीति अवलम्बन गरको सन्दर्भमा भेरी नगरपालिका पनि सोहि गतिमा अगाडी बढ्न कार्यरत छ । खाद्यान्नको भणरण तथा वितरण, प्रविधिको विकास तथा उपयोग, प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना तथा उच्च मूल्य कृषि परियोजनाहरु संगको सहकार्य अगाडी बढाउने जस्ता कृषि नीतिहरुलाई यो नगरपालिकाले पनि अनुशरण गर्ने जमर्को गरेको छ ।

२.२.२ जिल्ला सन्दर्भ:

जाजरकोट जिल्ला कर्णालि प्रदेशमा पर्दछ । यो प्रदेश भौति पूर्वाभारको विकास तथा मानव विकास सूचाङ्कका आधारमा ज्यादै कम विकसित प्रदेश हो र यो प्रदेशका साविक कर्णालि अंचलका ५ जिल्ला भन्दा जाजरकोट फरक छैन । या जिल्लाको कूल जनसंख्या १७०१०६ हो । यो जिल्लाको उत्पादन ज्यादै न्युन रहेको र बजार सम्मको पहुँच जटिल भएको हुँदा जाजरको पटक पटक चरम खाद्य अभावको अवस्थ भैलन बाध्य छ । प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये ७ जिल्लामा खाद्य अभाव छ र त्यस भित्र जाजरको पनि पर्दछ ।

जाजरकोको जनसंख्याको अनुपातमा वार्षिक ८७२४.६० मेटन खाद्यान्न आवश्यक पर्नेमा वार्षिक ७२६०.२९.मे.टन मात्र जिल्लामा उत्पादन हुन्छ । बाँकी १४६४.३१ मे. टन खाद्य अभाव भै बाहिरी बजारबाट आपूर्ति गर्नु पर्ने हुन्छ । जिल्लाको उत्पादनको विवरण तल तालिका १७ देखी २१ सम्म दिईएको छ ।

खण्ड ३: भेरी नगरपालिकाको कृषि क्षेत्र

परिच्छेद ३.१ संक्षिप्त अवलोकन

भेरी नगरपालिकामा कृषहरुले मुख्यतया खेतमा धानमा आधारित खेति प्रणली र पाखोमा मकैमा आधारित खेति प्रणली अपनाएका छन । धान खेति प्रणलीमा धान, गहुँ, आलु तथा तरकारी जस्ता खेतिहरु गरिन्छ, भने मकै खेति प्रणली अन्तरर्गत मकै, कोदो तोरी मास, भटमास, चना, मसुरो आदिको खेती गरिन्छ । सिंचाईको व्यवस्था भएको ठाउँमा दुई वा तीन बाली लगाईन्छ, भने पाखो बारीको खेति वर्षामा निर्भर रहन्छ । हाल आएर कृषहरु नगदे बाली तर्फ आकर्षित भएका हुँदा सिंचाई हुँने क्षेत्रमा धान पछि अरु दुई बाली तरकारी र आलु लगाउने चलन बढेर गएको छ ।

३.१.१ भेरी नगरपालिका भित्रको बालि प्रणली

बाली चक्र

जमिनको प्रकार	बाली चक्र
सिंचित क्षेत्र	धान(गहुँ)
	धान(तरकारी)(तरकारी)
	धान(तरकारी (बसन्ते मकै)
	धान(आलु)(खली)
	धान(मसुरो)(खली)
	धान(खली)(खाली)
	धान(तरकारी)(आलु)
पाखो	मकै(गहुँ)
	कोदो(खाली)(मकै)
	मकै(तरकारी)
	मकै(जौ)
	मकै(तोरी)(मकै)
	आलु(तोरी) मकै
	आलु(मकै)(तोरी)
	मकै(भटमास)(गहुँ)(तोरी)
	मकै(धान)(गहुँ)(मसुरो)
	मकै(चना)

	मकैसिमी/गहुँ
	मकैबोडी/चौमासे सिमी

बाली पात्रो

क्र सं	बाली	लगाउने समय	थन्क्याउने समय
१	धान	बैशाख -असार सम्म	असोज-कार्तिक
२	गहुँ	कार्तिक-मंसिर	चैत्र-बैशाख
३	मकै	फाल्गुन - जेष्ठ	श्रावण - असोज
४	कोदो	जेष्ठ -श्रवण	कार्तिक - मंसिर
५	हिउदे आलु	असोज - मंसिर	माघ -फाल्गुन
६	वर्षे आलु	माघ - फागुन	जेष्ठ - असार
७	वर्षे तरकारी	बैशाख - असार	भदौ - कार्तिक
८	हिउदे तरकारी	भदौ - मंसिर	कार्तिक - फाल्गुन
९	अदुवा	फाल्गुन -बैशाख	कार्तिक - मंसिर
१०	बेसार	फाल्गुन - बैशाख	कार्तिक - मंसिर

बालिहरुका प्रमुख जातहरु

- धान: राधा ४, राधा ९, राधा ७, खुमल, सुख्खा धान, स्थानिय आदी ।
- मकै: मनकामना ३, देउती, अरुण २ , स्थानिय ।
- गहु: गौतम, wk १२०४, धौलागिरी, स्थानिय ।
- मसुरो: स्थानिय, ।
- तोरी: सुखेत स्थानिय ।
- आलु: कार्डिनल, डिजिरे, खुमल रातो, कफ्रिसिन्दुरे ।
- गोलभेडा: सृजना, मनिषा, हिमसोना,गौरब, शिरिष, डाक्टर-३ ।
- काउली: अन्नपूर्ण, स्नोक्राउन, सिल्भरकप ६०, स्नोक्राउन, स्नोमिस्टिक ।
- बन्दा: प्रइड अफ इन्डिया, ग्रिन कोरोनेट, ग्रिन स्टोन ।
- रायो: मार्फा चौडापात, खमलचौडा, खुमल रातो ।
- प्याज: रेड क्रियोल, नासिक रेड, ।
- खुर्सानी: पुसाज्वाला, सुर्यमुखी, एन सए १७०१, ।
- भेडेखुर्सानी: क्यालिफोर्निया बन्डर, बन्डर वेल ।
- भान्टा: पुसा, आसा, पर्पल लङ्ग ।
- मुला: मिनोअर्ली, चालिस दिने, अल सिजन ।

- सीमी: चौमासे, त्रिशुली, घ्यू सिमी, राजमा झाँगे आदि ।
- गाँजर: न्यूकोरोडा ।

३.१.२ जमीनको प्रकार र उपयोग

हालै गरिएको सर्वेक्षण अनुसार यस नगरपालिकामा कुलको क्षेत्रफल २१९७७ हेक्टर जमीनको २२.०१ प्रतिशत मात्र खेतियोग्य जमीन छ र कुल क्षेत्रफलको १२.५४ प्रतिशत तथा २७५५.८२ हेक्टरमा मात्र खेति गरिएको छ । विस्तृत तल तालिकामा ९मा उल्लेख ।

तालिका ९: जमीनको प्रकार र उपयोग

क्र.सं.	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१	भेरी नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल (हे)	२१९७७.००	१००.००
२	कुल खेती योग्य क्षेत्रफल (हे)	४८३८.००	२२.०१
३	कुल खेती गरिएको क्षेत्रफल (हे)		
३.१	पाखो	२०८९.७३	९.५१
३.२	खेत	६६६.०९	३.०३
		२७५५.८२	१२.५४
५	खेती योग्य तर खेती नगरिएको क्षेत्रफल (हे)	२०८२.१८	९.४७
६	सिचाइ भएको (हे)		
७	सिचाइ नभएको (हे)		
८	कृषि पेशामा निर्भर जनसंख्या		
८.१	महिला	१८३७३	४७.३८

द.२	पुरुष	१७७४९	४५.७७
	जम्मा	३६१२२	९३.१५

३.१.२ कृषिको सेवा बजारको अवस्था

कृषि विकासका क्रममा कृषिलाई परम्परागत अवस्थाबाट व्यवसायिकमा रूपान्तरण गर्न उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारिकरणका लागि थुप्रै प्रकारका सेवा तथा सहयोगहरूको आवश्यकता पर्न जान्छ। यस भेरी नगरपालिका भित्र कृषि सेवाहरू बजारहरू रहेका छन्,

तालिका १०: बजार केन्द्रहरू:

क्र.सं.	बजार केन्द्र	बजारले ढाकेको वडाहरू
१	खलङ्गा बजार	भे नपा १,२,३,४,५
२	मटेला बजार	भे नपा ५,११,
३	स्याउली बजार	भे नपा ५,६,७,८,९
४	रिम्ना बजार	नलगाड नगरपालिका वारेकोट गाउँपालिका आठविसकोट नगरपालिका रुकुम पश्चिम भे नपा १
५	कुदु बजार	भे नपा १२,१३,११
६	फेरा बजार	भे नपा १०,९,८
८	वाहुनथाना	भे नपा २
९	पाँचकटीया	कुशे गाउँपालिका र भे नपा २

तालिका ११: कृषि सामग्री (मल, बीऊ तथा उपकरण) आपूर्तिकर्ताहरूको विवरण

क्र सं	एग्रोभेटहरूको विवरण	ठेगाना	कसिम	धनिको नाम	कै
१	ईशा एग्रो सेन्टर	भे नपा ६ जाजरकोट	बिऊ,विषादी र कृषिजन्य औजारहरू	ढोले घर्ति	दर्ता तथा इजाजत पत्र प्राप्त
२	किसान एग्रोभेट सेन्टर	भे नपा ३ जाजरकोट	विउ विषादी औषधीहरू	केशव खत्री	दर्ता भएको

३	के पी कृषि सेन्टर	भे नपा ४ जाजरकोट		कमल प्रसाद शर्मा	दर्ता तथा इजाजत पत्र भएको
४	दर्शना एग्रो सेन्टर	भे नपा १ जाजरकोट	बिउ विषादी सामाग्री	विर बहादुर बस्नेत	दर्ता भएको
५	सन्दिप एग्रोभेट सेन्टर	भे नपा ७ जाजरकोट	विउ विषादी औषधी सामाग्री	हिरा बहादुर घर्ति	इजाजत पत्र भएको दर्ता भएको
६	प्रेन्स एन्ड प्रिन्स एग्रोभेट सेन्टर	भे नपा १० जाजरकोट	औषधी पशुजन्य	तिलक बहादुर राना	दर्ता इजाजत प्राप्त

उत्पादन शंकलन, प्रशोधन तथा बिक्रिबिरण गर्नेको बिबरण

तालिका १२:: संकलन केन्द्रको बिबरण

सि नं	बजार केन्द्र बजार स्थल संकलन केन्द्रको नाम	ठेगाना	थोक वा खुद्रा बजार	स्थापना साल	बार्षिक	जम्मा	
					कारोबार परिमाण मे टन	लागत रु हजारमा	
१	स्याला कृषि उपज संकलन केन्द्र	भेरि न पा २ जाजरकोट	खुद्रा	२०७१	१००	३५००	शिला नेपाली
२	जयलक्ष्मी कृषि संकलन केन्द्र	भेरि न पा ११ जाजरकोट	खुद्रा	२०७१	४००	१४०००	कृति बहादुर के सि
३	शिद्धबाबा तरकारी संकलन केन्द्र	भेरि न पा ११ जाजरकोट	खुद्रा	२०७१	३०	१०५०	पदम बहादुर बुढा
४	कस्तुरी बहुउद्देशिय सहकारी संस्था लि	भे न पा ४, जाजरकोट	थोक	२०७५	३००	३०००	शत्रुधन भडेल

तालिका १३: रष्टिक स्टोर:

क्र सं	भएको स्थान	लागत रु हजारमा	स्थापना गर्ने निकाय	भण्डारण क्षमता	सेवा पुर्याइने वडाहरु	भण्डारण हुने उपज	हालको स्वामित्व	अध्यक्षको नाम	कै
१	भे नपा ६ भेरे	१२५०	व्यावसायिक कृषि तथा व्यापार आयोजना (PACT)	६० मे ट	१३ वटै वडाहरु	आलु	सहकारी	ढेले घर्ति	

३.१.३ सीप तथा प्रविधि तथा अन्य कृषि बिस्तार सेवा प्रदायकहरुको बिबरण

यस नगरपालिका भित्र कृषि विकासका कार्यहरुलाई गति प्रदान गर्न नगरपालिका भित्रै एक कृषि अधिकृतको नेतृत्वमा कृषि विकास शाखा स्थापनाभै कृषि विकासका कार्यहरु अगाडी बढाईको छ भने नगर तथा वडा स्तरमा विभिन्न कृषि समूहहरु गठन भएका छन् । स्थानीय कृषकहरुलाई तत्कालै न्युनतम सेवा दिन सक्ने गरी सीप प्रदान गरिएका स्रोत ब्यक्तीहरुको ब्यवस्था पनि गरिएको छ (स्रोत ब्यक्तीको नामावलि अनुसूचि २ मा छ) ।

३.१.४ कृषिमा ऋण तथा अनुदान प्रदान गर्ने संघ संस्था, बैंक तथा बित्तीय संस्थाहरु:

कृषिको विकासमा कृषकहरुलाई सीप तथा प्रविधिमा मात्र जोडेर पुग्दैन । ऊनीहरुलाई बित्तीय सेवामा पहुँच पनि हुनु पर्ने हुन्छ । यो सुविधाका लागी यस नगरपालिका भित्र तल तालिकामा देखाईए अनुसारका बैंक तथा सहकारीहरु कार्यरत छन्,

तालिका १४: ऋण प्रदान गर्ने बैंक, बित्तीय संस्था तथा सहकारी हरुको बिबरण

बाणिज्य बैङ्कहरु : राष्ट्रिय बाणिज्य बै लि. जाजरकोट, नेपाल बैङ्क लि, कृषि विकास बैङ्क लि., सिटिजन बैङ्क लि. लक्ष्म बैङ्क लि. एन आई सि एसिया बैङ्क लि.,

वित्तीय संस्थाहरु : छिमेकी लघुवित्त संस्था लि., निर्धन उत्थान लघुवित्त संस्था लि., नार्डेफ लघुवित्त संस्था, एन. आई. सि.एसिया लघुवित्त संस्था, विजय लघुवित्त संस्था,

सहकारीहरुको विवरण :

क्र सं	सहकारीको नाम	ठेगाना	महिला	पुरुष	जम्मा संख्या	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं	सहकारीको किसिम	कै

१	कस्तुरी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	भे. नपा. ४ जाजरकोट	१०४ ५	५६५	१६१०	शत्रुघन कुमार भडेल	९८६८९ ७७५४४	बहुउद्देश्यीय	
२	रातोपाण्डा युवा कृषि सहकारी संस्था लि.	भे. नपा. ६ जाजरकोट	५१५	१६५	६९०	ढोले घर्ति	९८६८१ ४७०७७	कृषि सहकारी	
२	भेरीमालिका कृषि संस्था लि.	भे. नपा. ४ जाजरकोट	२५०	११०	३६०	राकेश चन्द	९८४८२ ७६५५१	कृषि	
४	जयलक्ष्मी कृषि सहकारी संस्था लि.	भे. नपा. ११ जाजरकोट	२२	२६	४९	कृति बहादुर केसी	९८४४२ ५०९६६	कृषि सहकारी	
५	कालिका कृषि बीऊ उत्पादन सहकारी संस्था लि.	भे नपा २	२५	२६	५२	गंग बहादुर वली	९८४८२ ०९९३१	कृषि सहकारी	
६	प्रगतिशिल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	भे नपा ९	२००		२००	हरिकला जैसी	९८४८२ ९९४१	बचत तथा ऋण सहकारी	
७	युवा सामुदायिक कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा ५	२५	२६	५१	कमल चन्द	९८४८० ६४९२७	कृषि सहकारी	
८	जागरण कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा ११	१३०	६०	२००	बद्या शर्मा	९८६५५ ८४०१४	कृषि सहकारी	
९	गुराँस कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा ७	३०	४०	७०	जित बहादुर चन्द	९८४८१ ५२३४६	कृषि सहकारी	
१०	लालीगुराँस कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा ८	३५०	२५०	६००	किरण कार्की	९७४८० १३८००	कृषि सहकारी	
११	मालिका बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	भे नपा ७ जाजरकोट	५०	२५	७५	रुद्र शाही	९८४८२ १२२३७	बचत तथा ऋण सहकारी	
१२	पिपल चौतारी कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा २				विर्ख बहादुर कार्की		कृषि सहकारी	
१३	सिद्धबाबा कृषि सहकारी संस्था लि	भे नपा १०				पदम बहादुर बुढा		कृषि सहकमकारी	

३.१.५ प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तरगत पकेट क्षेत्रको बिबरण:

यस नगरपालिकामा कृषिको विकासका लागि प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना लागु भै विभिन्न पकेट तथा ब्लक क्षेत्रहरु संचालनमा छन् ।

तालिका १५: पकेट / ब्लक क्षेत्र (प्रधानमंत्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तरगत)

क्र.स.	पकेट/ब्लकको विवरण	बाली	विनियोजित बजेट रकम रु ण्ण मा	अध्यक्षको नाम	कार्यन्त्रमले समावेश भएको क्षेत्रफल
१	मकै ब्लक संचालक समिति, भेरी नगरपालिका वडा नं १३	मकै	२४५०	श्री भिम बहादुर खत्री	१०० हेक्टर
२	मौरी पकेट संचालक समिति, भेरी नगरपालिका वडा नं १	मौरी	५००	श्री धन बहादुर राना	१२० आधुनिक मौरी घर
३	मकै पकेट संचालक समिति, भेरी नगरपालिका वडा नं २	मकै	५००	श्री ललिते खत्री	१० हेक्टर
४	तरकारी पकेट संचालक समिति, भेरी नगरपालिका वडा नं ६	तरकारी	३००	श्री ललित बहादुर घर्ति	१० हेक्टर
५	मकै पकेट संचालक समिति, भेरी नगरपालिका वडा नं ९	मकै	५००	श्री हिरा बहादुर घर्ति	१० हेक्टर
	कूल		४२५०		

तालिका १६ अन्य पकेट क्षेत्रको विवरण

क्र.स.	पकेटको नाम	पकेट क्षेत्र रहेको स्थान	क्षेत्रफलको विवरण (हे)	पकेट क्षेत्र रहेको ठेगाना
१	धान र गहुँ	पिपे	१०	भेरी नगरपालिका १
२		होलु खोला	२५०	भेरी नगरपालिका १
३		सानिचौर	८०	भेरी नगरपालिका १
४		फेराखोला	५०	भेरी नगरपालिका १
५	मकै	तिलिङ्गे, तिमिले तथा पोखरा	४०	भेरी नगरपालिका २
६		कुदु	१००	भेरी नगरपालिका १३
७		भूरचौर	१०	भेरी नगरपालिका १०
८		काला भूर	५०	भेरी नगरपालिका ९
९		रुपकोट	१०	भेरी नगरपालिका ७
१०		खलंगा	२	भेरी नगरपालिका ४

११	आँप, अंगूर, अनार, लिचि	भूरचौर	३	भेरी नगरपालिका १०
१२		कुदु	२	भेरी नगरपालिका १३
१३		फेराखोला	१	भेरी नगरपालिका १०
१४	कागति	पोखरा, रिसाङ्ग,	३	भेरी नगरपालिका २
१५		खलंगा	२ रोपनी	भेरी नगरपालिका ४
१६		पुन्मा	१	भेरी नगरपालिका ७
		भेरे	५	
१७		नुवागाउँ	२	
१७	सुन्तला	भूर	१	भेरी नगरपालिका ९
१८		पुन्मा	१	भेरी नगरपालिका ७
१९		खलंगा	-	भेरी नगरपालिका ४
		भेरे	४	
		नुवागाउँ	४	
२०	केरा	बोहरा	१	भेरी नगरपालिका ४
२१		भुर	६ रोपनी	भेरी नगरपालिका ९
२२		पुन्मा	१ रोपनी	भेरी नगरपालिका ७
२३		रावतगाँउ	१ रोपनी	भेरी नगरपालिका १०
२४	अलैचि	रिसाङ्ग	२	भेरी नगरपालिका २
२५		नुवागाउँ छहरी	२.५	भेरी नगरपालिका ९
२६		पुन्मा	२ रोपनी	भेरी नगरपालिका ७
२७	ओखर	खलंगा	-	भेरी नगरपालिका ४
२८		पुन्मा	२ रोपनी	भेरी नगरपालिका ७
२९		भूर	-	भेरी नगरपालिका ९
३०	मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी पकेट क्षेत्र:	पिपे	१	भेरी नगरपालिका १
३१		कालेगाँउ	६	भेरी नगरपालिका १
३२		रिसाङ्ग/ तिलिङ्गे/बाहुनथान	५	भेरी नगरपालिका २
३३		भेरे	६	भेरी नगरपालिका ५
३४		मटेला	३	भेरी नगरपालिका ११
३५		कास्तारा	२	भेरी नगरपालिका ११
३६		ईबर	५	५
३७		आली	५ रोपनी	१०
३८		फेराखोला	१५ रोपनी	१०
३९	मौरी पकेट	मैदे	२०० घर आधुनिक/ २०० घर स्थानिय	१
४०		रिसाङ्ग/पुरानो रिसाङ्ग/तिलिङ्गे/ पोखरा	५० घर आधुनिक/१०० घर स्थानिय	२
		कालेगाउँ	२० घर आधुनिक/८० घर स्थानिय	

४१		पोखरा/बाहुनथाना	५० घर	२
४२	च्याउ पकेट	रिम्ना	-	१
४३		पिपे	२ रोपनी	१
४४		रावतगाँउ	१ रोपनी	१
४५		खलंगा बजार	४ रोपनी	४

३.२ नगरपालिका भित्रको बर्तमान उत्पादन

३.३.१ अन्न बालि उत्पादनको विवरण

भेरी नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल मध्ये २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार खेती गर्न सकिने ४८३८ हेक्टर (२२.०१ प्रतिसत) मात्र जमीन खेतियोग्य छ र सो मध्ये पनि २७५५.८२ हेक्टर (१२.५४ प्रतिसत)मा मात्र खेति गरिन्छ । यस नगरपालिकामा खाद्यान्न बाली लगाउने जमीन थोरै भएतापनि निम्न ५ प्रकारका अन्न उत्पादन हुने गर्दछ ।

- **धान:** जम्मा ६९६.४८ हेक्टर जमीनमा धान खेती गरिन्छ र २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार बार्षि १२८२.५५ मे.टन धान उत्पादन हुन्छ ।
- **मकै:** १७७६.२७ हेक्टर जमीनमा मकै खेती गरिन्छ र २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार बार्षि ३९०७.७९ मे.टन मकै उत्पादन हुन्छ ।
- **गहुँ:** १९४९.५८ हेक्टर जमीनमा गहुँ खेती गरिन्छ र २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार बार्षि १९९१.०१ मे.टन गहुँ उत्पादन हुन्छ ।
- **जौ:** २१.८० हेक्टर जमीनमा जौ खेती गरिन्छ र २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार बार्षि २१.७४ मे.टन जौ उत्पादन हुन्छ ।
- **कोदो:** २६ हेक्टर जमीनमा कोदो खेती गरिन्छ र २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार बार्षि ५७.२० मे.टन कोदो उत्पादन हुन्छ ।

तालीका १७ देखी २१ सम्म माथिका उत्पादहरूको वडागत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १७ धान बालिको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको धान खेतीको विवरण

क्र सं.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			बर्षे धान		पाखे धान		जम्मा धान		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	५१.७९	१०४.१०	०.००	०.००	५१.७९	१०४.१०	२.०१
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	८४.६४	१७०.१३	०.००	०.००	८४.६४	१७०.१३	२.०१
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	८.१५	१६.३९	०.००	०.००	८.१५	१६.३९	२.०१
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१२.९६	२६.०५	०.००	०.००	१२.९६	२६.०५	२.०१
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	३३.८३	६८.००	५.००	४.००	३८.८३	७२.००	१.८५
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	४५.४१	९१.२८	३.००	२.४०	४८.४१	९३.६८	१.९४
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	६०.९३	१२२.४८	५.००	४.००	६५.९३	१२६.४८	१.९२
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	२४.४९	४९.२३	४.००	३.२०	२८.४९	५२.४३	१.८४
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	३३.०६	६६.४५	५.००	४.००	३८.०६	७०.४५	१.८५
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	९९.९१	२००.८२	८.००	६.४०	१०७.९१	२०७.२२	१.९२
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	८५.००	१७०.८४	९.००	७.२०	९४.००	१७८.०४	१.८९
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	५९.२९	११९.१८	४.००	३.२०	६३.२९	१२२.३८	१.९३

१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	०.००	०.००	५४.००	४३.२०	५४.००	४३.२०	०.८०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	५९९.४८	१२०४.९५	९७.००	७७.६०	६९६.४८	१२८२.५५	१.८४

तालिका १८: मकै बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको मकै खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			मकै		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१३०.४३	२६०.८७	२.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	२१३.१८	४६८.९९	२.२०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	७.७०	१६.१७	२.१०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	३२.६४	७१.८१	२.२०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	८५.२०	१७८.९३	२.१०
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	११४.३८	२४०.१९	२.१०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	२३०.१९	४८३.४१	२.१०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	९२.५३	२०३.५८	२.२०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	८३.२६	१८३.१८	२.२०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१८८.७२	४३४.०६	२.३०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	१४०.४८	२९५.०१	२.१०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	१६७.९९	३५२.७९	२.१०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	२८९.५५	६०८.०६	२.१०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	१७७६.२७	३९०७.७९	२.२०

तालिका १९ गहुँ बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको गहुँ खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			गहुँ		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१७९.३५	२००.८७	१.१२
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	२९३.१२	२९३.१२	१.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१५.४०	२३.१०	१.५०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	२३.७६	३०.८९	१.३०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	११७.१६	११७.१६	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	१३८.७७	१३८.७७	१.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	२७०.८२	२७०.८२	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१०८.८६	१०८.८६	१.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	११४.४९	९१.५९	०.८०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२३३.१३	२६१.१०	१.१२
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२२०.७५	२२०.७५	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	२२३.९९	२२३.९९	१.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	१०.००	१०.००	१.००
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	१९४९.५८	१९९१.०१	१.०६

तालिका २०.जौ बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको जौ खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			जौ		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	१.००	१.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	४.००	४.००	१.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	२.००	२.००	१.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.५०	०.५०	१.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	२.००	२.००	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	३.००	३.००	१.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	३.००	३.००	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१.००	१.००	१.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	१.००	१.००	१.००
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१.००	१.००	१.००
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२.००	२.००	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	१.००	१.००	१.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	०.३०	०.२४	०.८०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२१.८०	२१.७४	१.००

तालिका २१ कोदो बालिको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको कोदो खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			कोदो		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	१.००	१.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	२.००	२.००	१.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	१.००	१.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१.००	१.००	१.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	१.००	१.००	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	२.००	२.००	१.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	२.००	२.००	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१.००	१.००	१.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	२.००	२.००	१.००
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१.००	१.००	१.००
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२.००	२.००	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	३.००	३.००	१.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	७.००	७.५०	१.०७
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२६.००	५७.२०	२.२०

३.३ भेरी नगरपालिकाकोमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र नगरपालिकाको उत्पादन सन्तुलन तलका उत्पादन तालिकाहरु अनुसारको उत्पादन विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २२ खाद्यान्नको वार्षिक उत्पादन विवरण

सि.नं	उत्पादन विवरण	बालि लगाईएको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	उत्पादन परिमाण (मे.टन मा)
१	धान	६९६.४८	१२८२.५५
२	गहुँ	१९४९.५८	१९९१.०१
३	मकै	१७७६.२७	३९०७.७९
४	कोदो	२६	५७.२०
५	जौ	२१.८०	२१.७४
	जम्मा खाद्यान्न उत्पादन (वार्षिक)		७२६०.२९ मे.टन
	जम्मा खाद्यान्न आवश्यकता (वार्षिक)		८७२४.६०
	आवश्यकता भन्दा न्युन वा बचत		१४६४.३१ (वार्षिक न्युन)

स्रोत: भे.न.पा. सभेक्षण २०७४

(नोट: प्रदेश सरकारले भै अप्रशोधित खाद्यान्न वार्षिक सरदर २२५ के.जि.को अनुपातमा आवश्यकता अनुमान गरिएको छ)

३.३.२ दलहन बालि उत्पादनको विवरण

यस नगरपालिकाबाट २०७४ मा गरिएको सर्भे अनुसार यस भेरी नगरपालिका भित्र निम्न ५ प्रकारका दलहन बालीहरु लगाईने गर्दछ,

- मुसुरो: १४९.५० हेक्टरमा वार्षिक १७८.६३ मे.टन
- चना: २५.५० हेक्टरमा वार्षिक २५.५० मे.टन
- मास: १६ हेक्टरमा वार्षिक ११.२० मे.टन
- भटमास: २७.५० हेक्टरमा वार्षिक २७.५० मे.टन
- गहत: ६.३० हेक्टरमा वार्षिक ५.०४ मे.टन

यिनिहरुको वडागत उत्पादन विवरण तल तालिका २३ देखी २६ सम्म विस्तृत रुपमा दिईएको छ ।

तालिका २३ मुसुरो बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको मुसुरो खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			मुसुरो		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	३.००	३.६०	१.२०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	१.००	१.२०	१.२०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	१.२०	१.२०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.५०	०.५०	१.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	०.५०	०.१८	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	०.५०	०.४५	०.८०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	१.००	१.२०	१.२०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१.००	१.२०	१.२०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	२.००	२.४०	१.२०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१२.००	१४.४०	१.२०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	१.००	१.१०	१.१०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	६.००	७.२०	१.२०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	१२०.००	१४४.००	१.२०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	१४९.५०	१७८.६३	१.१९

तालिका २४ चना बालिको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको चना खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			चना		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	१.००	१.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	१.००	१.००	१.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	१.००	१.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१.००	१.००	१.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	२.००	२.००	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	०.५०	०.५०	१.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	१.००	१.००	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	२.००	२.००	१.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	१.००	१.००	१.००
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	३.००	३.००	१.००
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	१.००	१.००	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	१.००	१.००	१.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	१०.००	१०.००	१.००
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२५.५०	२५.५०	

तालिका २५: मास बालिको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको कोदो खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			मास		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	०.७०	०.७०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	२.००	१.४०	०.७०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	०.७०	०.७०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१.००	०.७०	०.७०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	१.००	०.७०	०.७०
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	१.००	०.७०	०.७०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	१.००	०.७०	०.७०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१.००	०.७०	०.७०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	१.००	०.७०	०.७०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१.००	०.७०	०.७०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	१.००	०.७०	०.७०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	१.००	०.७०	०.७०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	३.००	२.१०	०.७०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	१६.००	११.२०	०.७०

तालिका २६: भटमास बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको कोदो खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			भटमास		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	१.००	१.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८४	२.००	२.००	१.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	१.००	१.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.५०	०.५०	१.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	१.००	१.००	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	२.००	२.००	१.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	४.००	४.००	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	३.००	३.००	१.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	४.००	४.००	१.००
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२.००	२.००	१.००
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२.००	२.००	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	२.००	२.००	१.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	३.००	३.००	१.००
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२७.५०	२७.५०	

तालिका २७: गहत बालिको बिबरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको कोदो खेतीको विवरण

क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			गहत		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	०.३०	०.२४	०.८०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	०.५०	०.४०	०.८०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	०.४०	०.३२	०.८०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.४०	०.३२	०.८०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	०.५०	०.४०	०.८०
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	०.८०	०.६४	०.८०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	०.८०	०.६४	०.८०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	०.३०	०.२४	०.८०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	०.४०	०.३२	०.८०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	०.५०	०.४०	०.८०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	०.४०	०.३२	०.८०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	०.५०	०.४०	०.८०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	०.५०	०.४०	०.८०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	६.३०	५.०४	

३.३.३ अन्य उच्च मूल्यका नगदे बालि तथा ब्यवसायहरुको बिबरण

यस नगरपालिका धित्र अन्य उच्च मूल्यका बाली तथा ब्यवसायहरु संचालनमा छन । २०७४मा गरिएको सर्भे अनुसार यस नगरपालिका भित्र निम्न ६ प्रकारका उच्च मूल्यका नगदे बालि तथा ब्यवसायहरु हुँने गर्दछन,

- मौरी पालन: २०७४को सर्भे अनुसार ३३ जना मौरी पालकहरुले ४९२ घरमा मौरी पालन गरी बाषिक ४००६ केजी मह उत्पादन तथा बजारीकरण गर्दछन ।
- बदाम खोती: २०७४को सर्भे अनुसार २२.४० हेक्टर जमीनमा बदाम गरी बाषिक २०.१६ मे.टन बदाम उत्पादन हुन्छ ।
- तोरी: २०७४को सर्भे अनुसार ७४ हेक्टर जमीनमा तोरी खेति गरिन्छ र बाषिक सरदर ७३.६० मे.टन तोरी उत्पादन हुन्छ ।
- अलैची: २०७४को सर्भे अनुसार ५.६० हेक्टर जमीनमा अलैचि खेति गरिन्छ र बाषिक सरदर ३.७४ मे.टन अलैचि उत्पादन हुन्छ ।
- ताजा तरकारी: २०७४को सर्भे अनुसार २८.८० हेक्टर जमीनमा तरकारी खेति गरिन्छ र बाषिक सरदर ४२०.०५ मे.टन तरकारी उत्पादन हुन्छ ।
- फलफूल: २०७४को सर्भे अनुसार १९.०५ हेक्टर जमीनमा फलपूल खेति गरिन्छ र बाषिक सरदर ४१.९१ मे.टन फलपूल उत्पादन हुन्छ ।
- यी माथी उल्लेखित बालीहरुको उत्पादन बिबरण तल तालिका २८ देखी ३३ सम्म दिईएको छ ।

तालिका २८ मौरी पालनको बिबरण

आ.व. २०७३।७४

क्र.स.	कृषकको नाम थर	ठेगाना	उमेर	शिक्षा	घार संख्या		मह उत्पादन के.जी.
					स्थानिय	उन्नत	
१	बालाराम शर्मा	भे न. पा. २	४३	साक्षर	१०	२	७२
२	ऐन ब पुन	भे न. पा. २	४२	साक्षर	४	४	५०
३	प्रेमराज गौतम	भे न. पा. २	४३	साक्षर	८	८	१३०
४	धर्मलाल जैसि	भे न. पा. २	५६	साक्षर	३		२०
५	तुले खत्री	भे न. पा. २	४९	साक्षर	७		२५
६	राजविर परियार	भे न. पा. २	३५	साक्षर	८		४२
७	नैने राना क	भे न. पा. १	५३	साक्षर	७	१४	२५०
८	नैने राना ख	भे न. पा. १	३६	साक्षर	७	११	२००
९	नर ब. राना	भे न. पा. १	४७	साक्षर	१२	२१	३००
१०	कले राना	भे न. पा. १	७३	साक्षर	२६	५	१९५
११	डिल ब. राना	भे न. पा. १	३८	साक्षर	७	११	१७५
१२	डोइलीविर राना	भे न. पा. १	७०	साक्षर	४	६	१०२
१३	धन ब. राना	भे न. पा. १	३६	साक्षर	९	१२	२१२
१४	बल ब. राना	भे न. पा. १	३७	साक्षर	४	५	९५
१५	नन्दलाल राना	भे न. पा. १	३४	साक्षर	५	८	१४५
१६	यज्ञ ब. राना	भे न. पा. १	२७	साक्षर	४	६	९०

१७	बहादुर राना	भे न. पा. १	४३	साक्षर	५	३	५५
१८	दुदविर राना	भे न. पा. १	७१	साक्षर	७	१०	१४८
१९	मधुकर राना	भे न. पा. १	३०	साक्षर	४	६	९०
२०	हँसे राना	भे न. पा. १	४८	साक्षर	६	४	६५
२१	मनविर चदारा	भे न. पा. १	४३	साक्षर	६	८	१४२
२२	केशरे राना	भे न. पा. १	३३	साक्षर	५	११	१६५
२३	भूमिलाल राना	भे न. पा. १	४२	साक्षर	६	४	७०
२४	परमल राना	भे न. पा. १	३६	साक्षर	५	६	९०
२५	भेजी राना	भे न. पा. १	३७	साक्षर	८	१२	१८०
२६	राम ब राना	भे न. पा. १	३४	साक्षर	४	६	७५
२७	भेजी राना ख	भे न. पा. १	६३	साक्षर	२	८	८५
२८	गोपाल राना	भे न. पा. १	३४	साक्षर	४	५	६०
२९	टेक व शाही	भे न. पा. १	३०	साक्षर	६	१२	१६५
३०	महेन्द्र ओली	भे न. पा. २	४४	साक्षर	८		५०
३१	प्रेम राज गौतम	भे न. पा. ४	३३	साक्षर	२८	४	२३५
३२	बालाराम शर्मा	भे न. पा.२	४९	साक्षर	२२	५	११२
३३	दल बहादुर पुन	भे नपा २			१०	५	८०
३३	शोभिराम खड्का	भे न. पा.२	२९	वि.ए.	३	६	३६
					२६४	२२८	४००६

तालिका २९: बदाम खेतको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको बदाम खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			बदाम		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	०.९०	०.९०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	०.५०	०.४५	०.९०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	०.२०	०.१८	०.९०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.५०	०.४५	०.९०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	०.५०	०.४५	०.९०
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	०.२०	०.१८	०.९०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	०.५०	०.४५	०.९०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	२.००	१.८०	०.९०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	१.००	०.९०	०.९०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	५.००	४.५०	०.९०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	१.००	०.९०	०.९०
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	२.००	१.८०	०.९०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	८.००	७.२०	०.९०
जम्मा		६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२२.४०	२०.१६	

तालिका ३०: तेलहन बाली तोरीको उत्पादन विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको तोरी खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			तोरी		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	१.००	०.९०	०.९०
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	१०.००	१२.००	१.२०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	१.००	०.९०	०.९०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१.००	०.९०	०.९०
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	३.००	३.००	१.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	१०.००	१२.००	१.२०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	३.००	३.००	१.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	२.००	१.८०	०.९०
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	३.००	२.७०	०.९०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२.००	१.८०	०.९०
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	४.००	४.००	१.००
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	४.००	३.६०	०.९०
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	३०.००	२७.००	०.९०
जम्मा		६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	७४.००	७३.६०	

तालिका ३१: अलैचि खेतिको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको अलैचि खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			कोदो		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	०.००	०.००	०.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	१.००	०.७०	०.७०
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	०.२०	०.१४	०.७०
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	०.००	०.००	
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	०.३०	०.२१	०.७०
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	१.००	०.७०	०.७०
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	०.५०	०.३५	०.७०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	०.००	०.००	
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	०.१०	०.०७	०.७०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२.५०	१.५७	०.६३
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	०.००	०.००	
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	०.००	०.००	
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	०.००	०.००	
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	५.६०	३.७४	

तालिका ३२: तरकारी खेतीको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको तरकारी खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			तरकारी		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	५.००	७०.००	१४.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	५.००	७०.००	१४.००
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	०.५०	३०.००	६०.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	२.००	२४.००	१२.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	५.००	७५.००	१५.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	५.००	७०.००	१४.००
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	१.००	१२.००	१२.००
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	०.५०	६.५०	१३.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	०.२०	२.७०	१३.५०
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	१.००	१२.००	१२.००
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	३.००	४०.००	१३.३३
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	०.५०	६.५०	१३.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	०.१०	१.३५	१३.५०
	जम्मा	६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	२८.८०	४२०.०५	१४.५९

तालिका ३३: फलफूल खेतीको विवरण

भेरी नगरपालिकामा रहेको फलपूल खेतीको विवरण							
क्र.स.	वडा नं	खेति योग्य जमिन (हे)			कोदो		
		खेत	पाखो	जम्मा	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन (मे.टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन. प्रति हे.)
१	भेरी नगरपालिका वडा नं १	५७.५४	१५३.४५	२११.००	२.००	१४.००	७.००
२	भेरी नगरपालिका वडा नं २	९४.०५	२५०.८०	३४४.८५	३.००	२३.००	७.६७
३	भेरी नगरपालिका वडा नं ३	९.०६	९.०६	१८.१२	०.०५	३.५०	७०.००
४	भेरी नगरपालिका वडा नं ४	१४.४०	३८.४०	५२.८०	१.००	७.००	७.००
५	भेरी नगरपालिका वडा नं ५	३७.५९	१००.२४	१३७.८३	२.००	१४.००	७.००
६	भेरी नगरपालिका वडा नं ६	५०.४६	१३४.५६	१८५.०२	३.००	२३.००	७.६७
७	भेरी नगरपालिका वडा नं ७	६७.७०	२७०.८२	३३८.५२	१.००	७.५०	७.५०
८	भेरी नगरपालिका वडा नं ८	२७.२२	१०८.८६	१३६.०८	१.००	७.००	७.००
९	भेरी नगरपालिका वडा नं ९	३६.७३	९७.९६	१३४.६९	०.५०	६.५०	१३.००
१०	भेरी नगरपालिका वडा नं १०	१११.०१	२२२.०२	३३३.०४	२.००	७.५०	३.७५
११	भेरी नगरपालिका वडा नं ११	९४.४४	१६५.२७	२५९.७१	२.००	१४.५०	७.२५
१२	भेरी नगरपालिका वडा नं १२	६५.८८	१९७.६४	२६३.५२	०.५०	३.५०	७.००
१३	भेरी नगरपालिका वडा नं १३	०.००	३४०.६५	३४०.६५	१.००	७.००	७.००
जम्मा		६६६.०९	२०८९.७३	२७५५.८२	१९.०५	४१.९१	

अनुसूचिहरु

अनुसूचि १: सन्दर्भ सामाग्रीहरु

१. <https://tradingeconomics.com/nepal/employment-in-agriculture-percent-of-total-employment-wb-data.html>

२. कर्णाली प्रदेशको आ.व. २०७६/२०७७ को कृषि कार्यक्रम

३. Ensuring Food Security and Ensuring Livelihoods in Nepal-Punya Prasad Regmi

अनुसूचि २: स्रोत व्यक्ती तथा अनुभविक कृषहरुको बिबरणः :

नगरपालिकामा श्रोतव्यक्ती तथा अनुभवी अगुवा कृषकहरुको नामावली

क्र सं	नाम थर	ठेगाना	श्रोतव्यक्ती /अनुभवी अगुवा कृषकको किसिम	सम्पर्क नं	कैफिएत
१	मन बहादुर राना	भे नपा १	स्थानिय श्रोत व्यक्ती	९८१५५३७६७९	साविक जिल्ला कृषि मार्फत तालिम लिएको
२	भद्र बहादुर बटाला	भे नपा १ जाजरकोट	स्थानिय श्रोत व्यक्ती	९८६८१२४२५८	"-----"
३	हरी बहादुर पुन	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
४	दल बहादुर नेपाली	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
५	दल बहादुर खत्री	भे नपा १	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८६६६५५४०७	"-----"
६	नविन खत्री	भे नपा ३	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
७	बल बहादुर वि सी	भे नपा ९	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
८	दिपक शाह	भे नपा ४	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
९	मनविर पुन	भे नपा ६	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
१०	मान बहादु बस्नेत	भे नपा ९	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
११	लक्ष्मी वि क	भे नपा १	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
१२	बिर्खे कामी	भे नपा ७	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८६८१०४५२१	"-----"
१३	मोहन कार्की	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती	९७४८०५०८५७	"-----"
१४	दिप बहादुर शाह	भे नपा ४	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
१५	परविर नेपाली	भे नपा ९	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
१६	बलराम शर्मा	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
१७	हरिष कुमार वली	भे नपा ३	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८४८१२४५३४	"-----"
१८	कालुदेवी पुन	भे नपा ११	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८४८००९५२८	"-----"

१९	केवल भारती	भे नपा ११	कृषि श्रोतव्यक्ती	९८६८१०३०५४	"-----"
२०	देवी गिरी	भे नपा ११	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
२१	ललित घर्ति	भे नपा ६	कृषि श्रोत व्यक्ती	९७४८०५००७७	"-----"
२२	मनविर रोकाय	भे नपा ५	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८१९५०५०३४	"-----"
२३	गगन बहादुर राना	भे नपा १०	कृषि श्रोत व्यक्ती	९७४८०१३९६६	"-----"
२४	आन्नद बहादुर शाही	भे नपा १	कृषि श्रोत व्यक्ती		v
२५	बल बहादुर राना	भे नपा १	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८४८१३६४३२	"-----"
२६	टेक बहादुर वली	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
२७	जय बहादुर खत्री	भे नपा १	कृषि श्रोत व्यक्ती	९८४८२०९८४६	"-----"
२८	भद्री शाही	भे नपा भे नपा ४	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
२९	स्वर्णिमा आचार्य	भे नपा ११	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
३०	मनिषा नेपाली	भे नपा ७	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
३१	मैसरा पुन	भे नपा २	कृषि श्रोत व्यक्ती		"-----"
३२	ढोले घर्ति	भे नपा ६	कृषि सेवा प्रदायक (LSP)	९८६८१४७०७७	उच्च मुल्य कृषि वस्तु विकास आयोजना
३३	विर बहादुर बस्तेत	भे नपा १	कृषि सेवा प्रदायक (LSP)	९८१२४८९०३०	उच्च मुल्य कृषि वस्तु विकास आयोजना

स्रोत: साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा HIAP

अनुसूचि ३: कृषि समूहको विवरण

भेरी नगरपालिका कृषि उपशाखा जाजरकोटबाट स्थापना काल देखि आ व २०७५/०७६ सम्म दर्ता भएका कृषक समूहको विवरण:

क्र सं	समूहको नाम	ठेगाना	समूह दर्ता मिति	लिङ्ग		जम्मा संख्या	जम्मा हितकोष रकम	समूहको अध्यक्ष/सचिव वा कोषाध्यक्षको नाम थर
				पुरुष	महिला			
१	सृजना माछापालन कृषक समूह	भे नपा १० जाजरकोट	०८/२२/२०७६	५	५	१०	४५००	लक्ष्मी घर्ति चन्द

२	पातेसल्ली मौरीपालन कृषक समुह	भे नपा १ जाजर कोट	१०/०७/२० ७४	१ ७		८ २५	५०००	कृष्णा बहादुर राना
३	उन्नतशिल कृषक समुह	भे नपा ७	१०/१८/२० ७४	१ ३		१२ २५	५०००	
४	त्रिवेणी कृषक समुह	भे नपा १	११/०४/२० ७४	२	१०	१२	३००० ००	दल बहादुर खत्रि
५	सृजना महिला तरकारी खाद्यान्न कृषक समुह	भे नपा ७	०६/१२/२० ७४	१ ६		९ २५	१००० ०	
६	देवलडाँडा कृषक समुह	भे नपा ७	०१/२८/२० ७५	१	२४	२५	३५०० ०	विर्खे कामी
७	लालीगुराँस तरकारी खेति कृ. स.	भे नपा ६	०१/३०/२० ७५	२	१९	२१	१५०० ०	
८	दिदीबहिनी कृषक समुह	भे नपा ३	०१/३०/२० ७५			२५ २५	१००० ०	
९	बगरकिनारा कृषक समुह	भे नपा १	०२/०७/२० ७५	३	११	१४	१५०० ०	
१०	नवजागरण महिला कृषक समुह	भे नपा ११	०२/०८/२० ७५	२ १			६२०० ०	
११	समाज सुधार कृषक समुह	भे नपा ८	०२/१४/२० ७५	१ ४		१५ ३०	३६०० ०	
१२	मालिका मिलिजुली तरकारी खेति कृ स	भे नपा ४	०२/२५/२० ७५	१	१२	१३	६२८० ०	
१३	ज्यामिरे मौरीपालन कृ स	भे नपा १	२०७५/२/२ ९	१	१५	१६	५५०० ०	मन बहादुर राना
१४	दिगो कृषि परिवर्तन कृ स	भे नपा ६	०३/२४/२० ७५	४	१५	१९	५०००	
१५	फुलबारी महिला कृषक समुह	भे नपा ४	०३/२५/२० ७५		१०	१०	५०००	
१६	ज्ञानज्योति तरकारी खेति कृ स	भे नपा ११	०३/३१/२० ७५	१	२२	२३		

१ ७		भे नपा १० जाजर कोट	०४/१३/२० ७५	३	१७	२० ०	२१०० ०	
	सम्झना कृषक समुह							
१ ८	जनजागरण तरकारी खेति कृ स	भे नपा ८	०४/१४/२० ७५					
१ ९	इवर तरकारी खेति कृ स	भे नपा ५	०४/१६/२० ७५			२०		
२ ०		भे नपा १० जाजर कोट	०४/३०/२० ७५	४	२१	२५		
	पिपलचौतारी कृ स							
२ १	लक्ष्मी कृषक समुह	भे नपा ३	०५/२४/२० ७५	६	५	११	३१५० ०	
२ २	हरियाली तरकारी खेति कृ स	भे नपा ७	०५/२४/२० ७५	५	२०	२५	२१६० ०	
२ ३	अलैंचीबारी महिला आत्मानिर्भर कृषक समुह	भे नपा ६		३	२२	२५	१२५० ०	
२ ४	नमुना लक्ष्मी महिला तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा ११	०७/०६/२० ७५		१८	१८	५०९१ १६	कालुदेवी पुन
२ ५	ज्यामिरे तरकारी खेति कृ स	भे नपा ७	०६/०९/२० ७५	१	१८	१९		
२ ६		भे नपा १० जाजर कोट	०७/२७/२० ७५					
	लेकाली कृषक समुह							
२ ७		भे नपा १० जाजर कोट	०८/०१/२० ७५	१	२१	२२	१०५० ०	
	हरियाली कृषक समुह							
२ ८		भे नपा १०	०८/११/२० ७५				१४०० ०	
	शिलशिला कृषक समुह				२२	२२		

		जाजर कोट							
२ ९	लालीगुराँस कृषक समुह	भे नपा ८	०८/१४/२० ७५				२५	१९४७ ४	
३ ०	सरस्वति महिला कृषक समुह	भे नपा ११	२०७५।०८।२ ४			२४	२४	१८८३ ६०	कृष्णाकला रोकाय
३ १	प्रगतिशिल तरकारी खेति कृषक स	भे नपा २	२०५।०८। २६		८	१३	२१	५००० ०	
३ २	मनकामना महिला कृषक समुह	भे नपा २	२०७५।०८ ।२६			२५	२५	२२५० ०	
३ ३	युवा व्यावसायी तरकारी कृषक समुह	भे नपा ६	२०७५।०८ ।२६		६	१९	२५	१२५० ०	
३ ४	महिला उद्यमी कृषक समुह	भे नपा ६	२०७५।०८ ।२६		९	१५	२४	२५०० ०	
३ ५	महिला खाद्यान्न उत्पादन कृषक समुह	भे नपा ८	२०७।०८। २७			२५	२५	१२५० ०	
३ ६	प्रगतिशिल तरकारी खेति कृषक स	भे नपा ७	२०७५।०८ ।२७			२५	२५	१७०० ०	
३ ७	प्रगतिशिल सामुदायिक कृषक समुह	भे नपा २	२०७५।०८ ।२७	१		२	४	१६	४००० ०
३ ८	हरियाली फलफुल तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा २	२०७५।०९ ।०२	१		३	१२	२५	१३०० ०
३ ९	प्रगतिशिल कृषक समुह	भे नपा ८	२०७५।०९ ।०३			२५	२५	१२८२ १३	
४ ०	निर्माण कृषक समुह	भे नपा १	२०७५।०९ ।५		२	१५	१७	२५०० ०	
४ १	हरियाली महिला कृषक समुह	भे नपा ७	२०७५।०९ ।०६			१५	१५	१५०० ०	
४ २	आरुकुम्द कृषक समुह	भे नपा ९	२०७५।०९ ।०८	१		०	१५	२५	३५००
४ ३	प्रगतिशिल महिला कृषक समुह	भे नपा ७	२०७५।०९ ।१०		२	१५	१७	१६०० ०	

४	तरकारी खेति महिला	भे नपा	२०७५।१०				७५००	
४	कृषक स	४	११०		१८	१८	०	
४	प्रगतिशिल तरकारी खेति	भे नपा	२०७५।१०				६१००	
५	कृषक स	३	११३		१८	१८	०	
४		भे नपा	२०७५।१०				२२००	
६	हरियाली कृषक समुह	७	११४		२५	२५	०	
४	युवा जागरण उद्यमी कृषक	भे नपा	२०७५।१०				१५००	
७	समुह	७	११६	८	७	१५	०	
४	पिपलचौतारी तरकारी	भे नपा	२०७५।१०	१			७५००	
८	महिला कृषक समुह	७	१२४	२	१३	२५	०	
४	स्वाधिन कृषि तथा फलफुल	भे	२०७५।११	१				
९	कृ स	नपा१०	१२५	३	४	१७	५६५०	
५		भे नपा	२०७५।१२					
०	महिला कृषक समुह	८	११९		२०	२०		
५	महिला आत्मानिर्भर कृषक	भे नपा	२०७५।११				१२५०	
१	समुह	६	१२६		२५	२५	०	
५		भे नपा	२०७५।१२				१२५०	
२	हरियाली कृषक समुह	७	१०४		२५	२५	०	
५	प्रगतिशिल तरकारी खेति	भे नपा	२०७५।१२				६०००	
३	कृषक स	५	१११		२५	२५	००	
५	परिवर्तनशिल महिला कृषक	भे नपा	२०७५।१२				६०००	
४	समुह	६	११९		२५	२५	६०००	
५		भे नपा	२०७५।१२	१				
५	मनकामना कृषक समुह	७	१२०	३	१२	२५	६०००	
५		भे नपा						
६		१०						
	चेतना महिला कृषक समुह	जाजर	२०७५।१२				६०००	
		कोट	१२०		२४	२४	००	
५	जन प्रगतिशिल कृषक	भे नपा	२०७५।१२				६०००	
७	समुह	९	१२१		१९	१९	०	
५	हरियाली तरकारी खेति कृ	भे नपा	२०७५।१२					
८	स	६	१२१		१९	१९	६५००	
५	सानि चौतारा महिला कृषक	भे नपा	२०७५।१२				९६४६	
९	समुह	३	१२४		२१	२१	५०	

६०	भेरी कास्तारा तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा ११	२०७५।१२ ।२७	६	१४	२०	१५८० ००
६१	हरियाली महिला कृषक समुह	भे नपा ८	२०७५।१२ ।२७		१५	१५	१५००
६२	सृजनशिल महिला कृषक समुह	भे नपा ८	२०७५।१२ ।२७		१८	१८	१८००
६३	लेकाली महिला कृषक समुह	भे नपा ७	२०७६।०१ ।०३		२२	२२	५०००
६४	भगवति मौरीपालन कृषक समुह	भे नपा ४	२०७६।०१ ।१३	१	६	१७	२५००
६५	महतारागाउँ महिला कृषक समुह	भे नपा ११	२०७६।०१ ।२५		२५	२५	६५००
६६	तिमिले पाखा महिला कृषक समुह	भे नपा ६	२०७६।०२ ।०६		१९	१९	५२००
६७	जनजागृति महिला कृषक समुह	भे नपा ९	२०७६।०२ ।१२		१७	१७	३१०० ०
६८	प्रगतिशिल कृषक समुह	भे नपा १	२०७६।०२ ।०८	१	०	८	१८६० ००
६९	जनजागरण खाद्यान्नबाली कृषक समुह	भे नपा ९	२०७६।०२ ।१४	६	१८	२४	२५३० ०
७०	नव प्रगतिशिल कृषक समुह	भे नपा १० जाजर कोट	२०७६।०२ ।१७	२	२३	२५	२८००
७१	बेमौसमी तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा १२	२०७६।०२ ।१७	४	११	१५	६५००
७२	परिवर्तन सामुदायिक कृषक समुह	भे नपा ९	२०७६।०२ ।१९	१	३	१०	३१५० ००
७३	महिला जनजागरण कृषक समुह	भे नपा ९	२०७६।०२ ।२०		१५	१५	५०००
७४	जनचेतना कृषक समुह	भे नपा १०	२०७६।०२ ।२०	२	२२	२४	३१४८ ५

		जाजर कोट						
७ ५	उजेली कृषक समुह	भे नपा १० जाजर कोट	२०७६।०२ ।२०	३	१७	२०	४७८० ५	
७ ६	माया भगवति कृषक समुह	भे नपा १३	२०७६।०२ ।२६		१७	१७	४००० ००	
७ ७	नारायण जनकल्याण तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा २	२०७६।०२ ।२६	८	११	२१	५१०० ०	
७ ८	मालिका फलफुल तथा तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा ७	२०७६।०२ ।२६		२०	२०	८०००	
७ ९	वागेश्वरी फलफुल कृषक समुह	भे नपा २	२०७६।०२ ।०५	९	८	१७	५०१६	
८ ०	सुन्दर महिला कृषक समुह	भे नपा ७	२०७६।०३ ।२३		१८	१८		
८ १	महिला जागरण कृषक समुह	भे नपा २	२०७६।०४ ।०५		२५	२५	४२०० ०	
८ २	यवा कृषि पशुपालन तथा मत्स्यपालन कृषक समुह	भे नपा ४	२०७६।०४ ।०५	६	६	१२	१५००	
८ ३	बडालेक फलफुल तथा मौरीपालन कृषक समुह	भे नपा १	२०७६।०४ ।२२	८	३	११		
८ ४	मुलपानी मौरीपालन तथा फलफुल कृषक समुह	भे नपा ४	२०७६।०४ ।३१	६	९	१५	६०००	
८ ५	सूर्यकिरण तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा १० जाजर कोट	२०७६।०५ ।०९	१	१७			

आ व २०७५/०७६ सम्म नविकरण भएका कृषक समुहहरु

क्र सं	समुहको नाम	ठेगाना	दर्ता नं	समुह नविकरण मिति	हितकोष रकमम	कैफिएत
१	सरस्वति मिश्रित कृषक समुह	भे नपा ११	२१	२०७४।०८।२५	१५६६९०	
२	ताजा तरकारी महिला कृषक समुह	भे नपा १	६३१	२०७४।०९।०३	६००००	पुरानो
३	प्रगतिशिल तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा ३	४६	२०७४।०९।०९	१५०००	
४	शिवशक्ती तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा २	१२८	२०७४।०९।१२		पुरानो
५	निर्माण कृषक समुह	भे नपा १	४१	२०७४।१०।२१		
६	जनउत्थान कृषक समुह	भे नपा १३	३९३	२०७४।११।२२	२१००	पुरानो
७	बागेश्वरी फलफुल कृषक समुह	भे नपा ३	८१	२०७५।०१।१०		
८	उन्नतशिल कृषक समुह	भे नपा ७	३	२०७६।०३।२९	५०००	
९	त्रिवेणी कृषक समुह	भे नपा १	५	२०७६।०४।२२	३०००००	
१०	ज्यामिरे मौरीपालन कृषक समुह	भे नपा १	१४	२०७६।०५।०१	५५०००	
११	भेरी कास्तारा तरकारी खेति कृषक समुह	भे नपा ११	६२	२०७६।०५।०८	१५८०००	

अनुसूचि ४: आ.व.२०७५/२०७६को कृषि कार्यक्रम

भेरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कृषि उपशाखा जाजरकोटको
आ व २०७५।०७६ को स्विकृत
वार्षिक कृषि कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम	इकाई	आ.व. २०७५।०७६ (बजेट रु हजारमा)											
			वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोश्रो चौमासिक लक्ष्य			तेश्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट
	नगरपालिका कृषि प्रसार कार्यक्रम													
१.	तरकारी बिकास आयोजना													
	मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी पकेट क्षेत्र: (पिपे, कालेगाँउ, रिसाङ्ग, भेरे, मटेला, ईबर, आली, फेरा)													
१.१	मौसमी तथा बेमौसमी तरकारीको उन्नत वीड	पटक	३	३०.०	६००	१	५	१००	१	२०	४००	१	५.०	१००

	वितरण शतप्रतिशत अनुदानमा ढुवानी सहित														
१.२	मौसमी तथा बेमैसमी तरकारीको बीउ वितरण हाईब्रिड 75प्रतिशत अनुदान शतप्रतिशत ढुवानी अनुदान सहित	पटक	३.०	१५.०	३००	१.०	५	१००	१.०	८	१५०	१.०	२.५	५०	
१.३	तरकारी खेति प्रविधि सम्बन्धी स्थलगत तालिम प्याकेज सहित	पटक	३.०	३.८	७५		०		२.०	३	५०	१.०	१.३	२५	
१.४	हेलिलियुर , क्यूलियर 75% अनुदानमा वितरण शतप्रतिशत ढुवानी अनुदान सहित	संख्या	२००. ०	२.५	५०		०		२००. ०	३	५०	०.०	०.०	०	
१.५	उन्नत प्याजको बीउ वितरण ७५ प्रतिशत अनुदान र शतप्रतिशत ढुवानी अनुदान	केजी	१५.०	०.८	१५	१५.०	१	१५	०.०	०	०	०.०	०.०	०	
१.६	आलु बीउ वितरण ७५%बीउमा अनुदान र शतप्रतिशत ढुवानी अनुदानमा वितरण	केजी	८००. ०	४.५	९०	८००.०	५	९०		०	०	०.०	०.०	०	
	यस कार्यक्रमको जम्मा			५६.५	११३०		१५	३०५	०	३३	६५०	०	८.८	१७५	
2	च्याउ पकेट क्षेत्र: खलंगा, जगतिपूर, भूर		०	०.०	०	०	०	०	०	०	०	०	०.०	०	
२.१	च्याउको बीउ वितरण प्याकेज सहित ७५% प्रतिशत अनुदान र शतप्रतिशत ढुवानी अनुदानमा	संख्या	१०० ०	७.५	१५०	५००	४	७५	५००	४	७५	०	०.०	०	

	यस कार्यक्रमको जम्मा			७.५	१५०	०	४	७५	०	४	७५	०	०.०	०
३.०	समग्रमा नगरपालिका मार्फत संचालन गरिने कार्यन्त्रम			०.०			०			०			०.०	
३.१	मागमा आधारित कार्यक्रम	पटक	१	२.५	५०	०	०	०	१	३	५०	०	०.०	०
३.२	आकास्मिक बाली संरक्षण सेवा कार्यन्त्रम	पटक	३	६.२	१२४	१	१	२५	१	४	७४	१	१.३	२५
३.३	नगरपालिका स्तरीय तालिम संचालन प्याकेज सहित	पटक	२	७.०	१४०	०	०	०	१	४	७०	१	३.५	७०
३.४	साझेदारीमा संचालित कार्यन्त्रम (धान दिवस)	पटक	१	२.५	५०	०	०	०	०	०	०	१	२.५	५०
३.५	वार्षिक प्रगित तयार तथा प्रकाशन	पटक	१	३.०	६०	०	०	०	०	०	०	१	३.०	६०
३.६	साझेदारीमा संचालित कार्यन्त्रम (माटो परिक्षण शिबिर संचालन गर्ने)	पटक	२	४.०	८०	०	०	०	२	४	८०		०.०	
३.७	वार्षिक प्रगित समिक्षा कार्यक्रम	पटक	१	२.०	४०	०	०	०	०	०	०	१	२.०	४०
३.८	कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक दैनिक भ्रमण तथा अनुगमन खर्च	पटक	३	७.५	१५०	१	१	१०	१	५	१००	१	२.०	४०
३.९	कार्यन्त्रम संचालन गर्नको लागि आवश्यक ईन्धन (पेट्रोल)	लि.	२००	१.३	२६	५०	०	७	१००	१	१३	५०	०.३	७
	यस कार्यक्रमको जम्मा			३६.०	७२०	०	२	४२	०	१९	३८७	०	१४.६	२९२
	कार्यक्रमको कुल जम्मा			१००.०	२०००.००		२१	४२१.५०		५६	१११२.००		२३.३	४६६.५०

भेरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कृषि उपशाखा जाजरकोटको
आ व २०७५।०७६ को
शसर्त अनुदान तर्फ वार्षिक स्विकृत कृषि कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम	इकाई	आ.व. २०७५।०७६ (बजेट रु हजारमा)											
			वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक लक्ष्य			दोश्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक लक्ष्य		
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
नगरपालिका कृषि प्रसार कार्यक्रम														
१.	सहकारी खेति सानासिचाई मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम													
१.१	साना सिचाई निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यक्रमका लागी सूचना माग फारम छपाई	पटक	१	१.९	२०	१	१.९	२०				०	०.०	०
१.२	कृषक समूहमा आधारित साना सिचाई निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यक्रम	संख्या	५	७१.४	७५०	०	०.०	०	५	७१.४	७५०	०	०.०	०
१.३	कार्यक्रम अनुगमण	पटक	२	३.८	४०		०.०		२	३.८	४०	०	०.०	०
	यस कार्यक्रमको जम्मा			७७.१	८१०	१	१.९	२०	७	७५.२	७९०	०	०.०	०
२.	माटो परिक्षण शिबिर			०.०			०.०			०.०			०.०	

२.१	माटो परिक्षण शिबिर संचालनका लागी नमूना संकलन गर्ने	पटक	१	१.०	१०	०	०.०	०	१	१.०	१०	०	०.०	०
२.२	माटो परिक्षण शिबिर संचालन गर्ने	पटक	१	२.९	३०	०	०.०	०	१	२.९	३०	०	०.०	०
	यस कार्यक्रमको जम्मा			३.८	४०	०	०.०	०	२	३.८	४०	०	०.०	
३.	कृषक पाठशाला संचालन			०.०			०.०			०.०			०.०	
३.१	आलु बालीमा कृषक पाठशाला संचालन गर्ने	पटक	१	१९.०	२००	१	१९.०	२००	०	०.०	०	०	०.०	०
	यस कार्यक्रमको जम्मा			१९.०	२००.०	१.०	१९.०	२००.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
	जम्मा			१००.०	१०५०	२	२१	२२०	९	७९	८३०	०	०	०

भेरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कृषि उपशाखा खलंगा जाजरकोट
आ व २०७५ /०७६ को निर्गत अनुदान तर्फको स्विकृत दोस्रो चौमासिकमा विनियोजित थप बजेट तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रम	इकाई	आ.ब. २०७५।७६ (बजेट रु हजारमा)												कै.
			बार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक			दोश्रो चौमासिक			तेस्रो चौमासिक			
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
	खद्यान्न बाली विकास आयोजना														
४	खाद्यान्न पकेट (मकै) क्षेत्र भेनपा ७ रुपाकोट, मिथ्याङ्ग्रा, गंगटिया, बवियार														

४.१	मकै पकेट क्षेत्रमा कृषकहरुलाई मकैको उन्नत बीउ वितरण प्याकेज तथा ढुवानी सहित	केजी	२५००.०	३६.४	२००.०	०	०.०	०	०.०	०.०	२५००.०	३६.४	२००.०	
४.२	खाद्यान्नबाली उत्पादन सम्बन्धी स्थलगत तालिम	पटक	१.०	४.५	२५.०						१.०	४.५	२५.०	
	यसको जम्मा बजेट			४०.९	२२५.०	०	०.०	०				०.०		
	तरकारी बिकास आयोजना			०.०		०	०.०	०				०.०		
५.	तरकारी पकेट क्षेत्र पिपे कालेगाउँ मटेला इवर कास्तारा रिसाङ्क भेरे			०.०		०	०.०	०				०.०		
५.१	मौसमी तथा बेमैसमी तरकारीको बीउ वितरण हाईब्रिड ७५ प्रतिशत अनुदानमा शतप्रतिशत ढुवानी सहित	पटक	१	१३.६	७५	०	०.०	०	१.०	१३.६	७५.०	०.०		
५.२	तरकारी खेति सम्बन्धी स्थलगत तालिम	पटक	१	४.५	२५				१.०	४.५	२५.०	०.०		
	यसको जम्मा बजेट			१८.२	१००	०	०.०	०		०.०		०.०		
	च्याउ उत्पादन आयोजना			०.०					०.०			०.०		
६.०	च्याउ पकेट क्षेत्र: खलंगा पुन्मा जगतिपुर			०.०						०.०		०.०		
६.१	७५ प्रतिशत अनुदानमा च्याउ विउ वितरण शतप्रतिशत ढुवानी अनुदान सहित	पाकेट	४००	११.१	६१	०	०.०	०	४००.०	११.१	६१.०	०.०	०.०	
	यसको जम्मा बजेट			११.१	६१					०.०		०.०		

७.०	समग्रमा नगरपालिका माफत संचालन गरिने कार्यक्रमहरु														
७.१	कृषि मेला प्रदर्शनी	पटक	१	१५.३	८४				१.०	१५.३	८४.०		०.०		
७.२	घरभाडा	पटक	१	५.५	३०							१.०	५.५	३०.०	
७.३	बाइक मर्मत खर्च	पटक	१	७.३	४०							१.०	७.३	४०.०	
७.४	संचार खर्च	पटक	२	१.८	१०				१.०	०.९	५.०	१.०	०.९	५.०	
८.०	यसको जम्मा बजेट			२९.८	१६४					०.०			०.०		
९.०	कुल जम्मा बजेट			१००.०	५५०					###	२५०.०		५४.५	३००.०	

